

Setkání

BISKUPSTVÍ ČESKOBUDĚJOVICKÉ

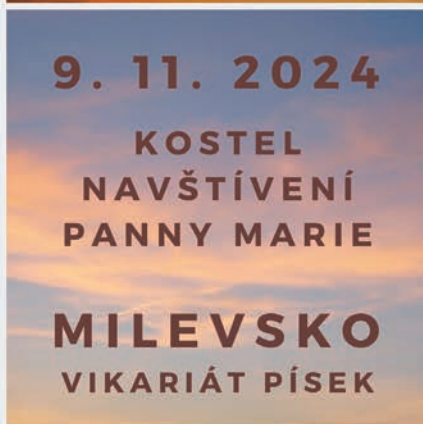
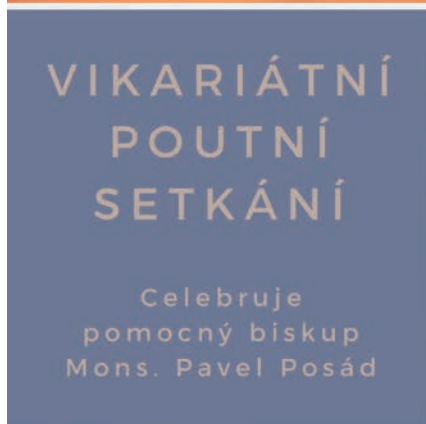
říjen 2024 / ročník XXXIV

**MEDAILE
sv. Auraciána**

**Rozhovor
s novoknězem
V. Razimou**

**600 let
od smrti
Jana Žižky**

Obsah

Editorial	3
Českobudějovický biskup udělil medaile sv. Auraciána	4
Otec Tomas opět rozdával Boží pokoj a radost	5
„Ale pořád toho hodně zbývá...“	6
P. Vojtěch Razima zavítal do hospice	7
Relikviář lebký sv. Václava (1. část)	8
Kameny z „rodného domu“ sv. Jana Nepomuckého byly darovány do Brazílie	10
Personalia	11
Slovo života pro děti	12
Šestisté výročí smrti Jana Žižky	14
Jan Žižka z Trocnova jako osobnost	15
Rozhovor s ředitelem Jihočeského muzea o „Památníku Jana Žižky“	16
PROJEKT TAU: letní tábor Demdaal z.s.	18
Tomáš mezi námi	19
Vědecký seminář „Církev a Druhá republika“	20
DCŽM Ktiš žije!	21
Do kostela v Zátóni se vrátily zvony	22
Zlatokorunská pouť	23
P. Pavel Šimák mluvil na téma „Farnost jako polní nemocnice“	24

Měsíčník AKTUALITY – SETKÁNÍ

Vydává Biskupství českobudějovické

Kontakt: Biskupská 4, 370 01 České Budějovice,
e-mail: setkani@bcb.cz

Redakční rada: JUDr. Jan Kotous – předseda,
P. Dr. Zdeněk Mareš Th.D., Mgr. Ondřej Doskočil, Th.D.

Šéfredaktor: Ing. Petr Samec, Dr.

Grafika a sazba: Zuzana Prokopová

Tisk: MPRINT s.r.o., České Budějovice

Evidenční číslo MK ČR E 6603

ISSN 1212-8074

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení rukopisů a nezodpovídá za obsah inzerce.

Uzávěrka příštího čísla je 10. 10. 2024

Vážení odběratelé, náklady na výrobu jednoho čísla činí 25 Kč. Přispět na ně můžete formou daru pro diecézi na účet Biskupství českobudějovického u UniCredit Bank, a.s., č. ú.: 1387924949/2700, variabilní symbol: 11. Účtárna biskupství na vyžádání vystaví doklad o daru pro daňové účely.

Foto na titulní straně: V pátek 30. srpna byly na věž kostela Umučení sv. Jana Křtitele v Zátóni s pomocí velkého jeřábu zavěšeny zvony „Sv. Monika“ a „Sv. Michael“, které pocházejí ze zrušeného kostela sv. Moniky v bavorském Ingolstadtu. Více v článku na straně 22; Foto: Petr Samec

Editorial

Milí čtenáři našeho diecézního časopisu Setkání,

nastal podzim, na který se mnozí z nás určitě velmi těšili. Letos jsme totiž museli přežít několik měsíců velikých rozmarů počasí. Od června do půlky září úmorné tropické dny a hned na to ze dne na den ničivé povodně. Média nás o té

katastrofě dostatečně informovala a mnohé také znervózňovala. Teď se teprve řeší následky toho všeho. Myslím, že nepřeháním, když řeknu, že pro mnoho lidí to letošní léto bylo o přežívání, zvláště pro nemocné různými chorobami. Máme to konečně za sebou. Jsme proto určitě všichni velmi unavení a vyčerpaní. A cítíme, že bychom si potřebovali odpočinout jak fyzicky, tak i duchovně.

A tady najednou ta příroda, která nás letos dost vyčerpávala, nám najednou nabízí i to odpočinutí. Prožíváme měsíc říjen. Měsíc, který nám naznačuje určité zklidnění – jak v přírodě, tak i v osobním životě. Jsme pozváni k duchovnímu občerstvení a k získání nových sil a naděje do budoucna.

Totíž měsíc říjen v životě katolické církve v prožívání liturgického roku je velmi důležitý. Prožíváme v něm významné události a svátky, které nás vedou k hlubšímu duchovnímu zamyšlení. A hned 1. října – památka svaté Terezie od Dítěte Ježíše, panny a učitelky církve, patronky misí. My ji známe jako „svatou Terezičku z Lisieux“. Pak další svátky, například – Svatých andělů strážných, svatého Františka z Assisi, 7. října Panny Marie Růžencové – proto je měsíc říjen zasvěcen modlitbě svatého růžence; svaté Terezie od Ježíše, panny a učitelky církve – kterou také nazýváme jako Terezii Velikou nebo Terezii z Avily; svaté Markéty Marie Alacoque, panny, která je zakladatelkou úcty k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu; velikého světce svatého Ignáce Antiochijského, biskupa a mučedníka; svatého Lukáše evangelisty, který nám přinesl evangelium o Božím milosrdenství; blahoslaveného Karla I. Rakouského, našeho posledního panovníka nebo našeho milovaného svatého papeže Jana Pavla II. A další. Tento měsíc je přímo duchovně „nabitý“. Je to určité pozvání se zklidnit, ztišit a naslouchat. Celou dobu nás doprovází modlitba svatého růžence, mocná zbraň a ochrana proti zlu. Zkusme zařadit tuto modlitbu do našeho každodenního života.

Jak vidíme, v měsíci říjnu si můžeme nejenom fyzicky odpočinout, ale když budeme chtít, tak i duchovně se nechat povzbudit a začít se pomalu připravovat na plodné prožití Adventu. Zkusme tuto nabídku přijmout. Využijme toho, co se nám v říjnu nabízí k naší duchovní obnově. Radujme se z toho, že v církvi každoročně prožíváme měsíc říjen. Je to ohromná příležitost k duchovní obnově a k získání nových sil.

P. Václav Pícha, prelát českokrumlovský a kancléř Biskupství českobudějovického

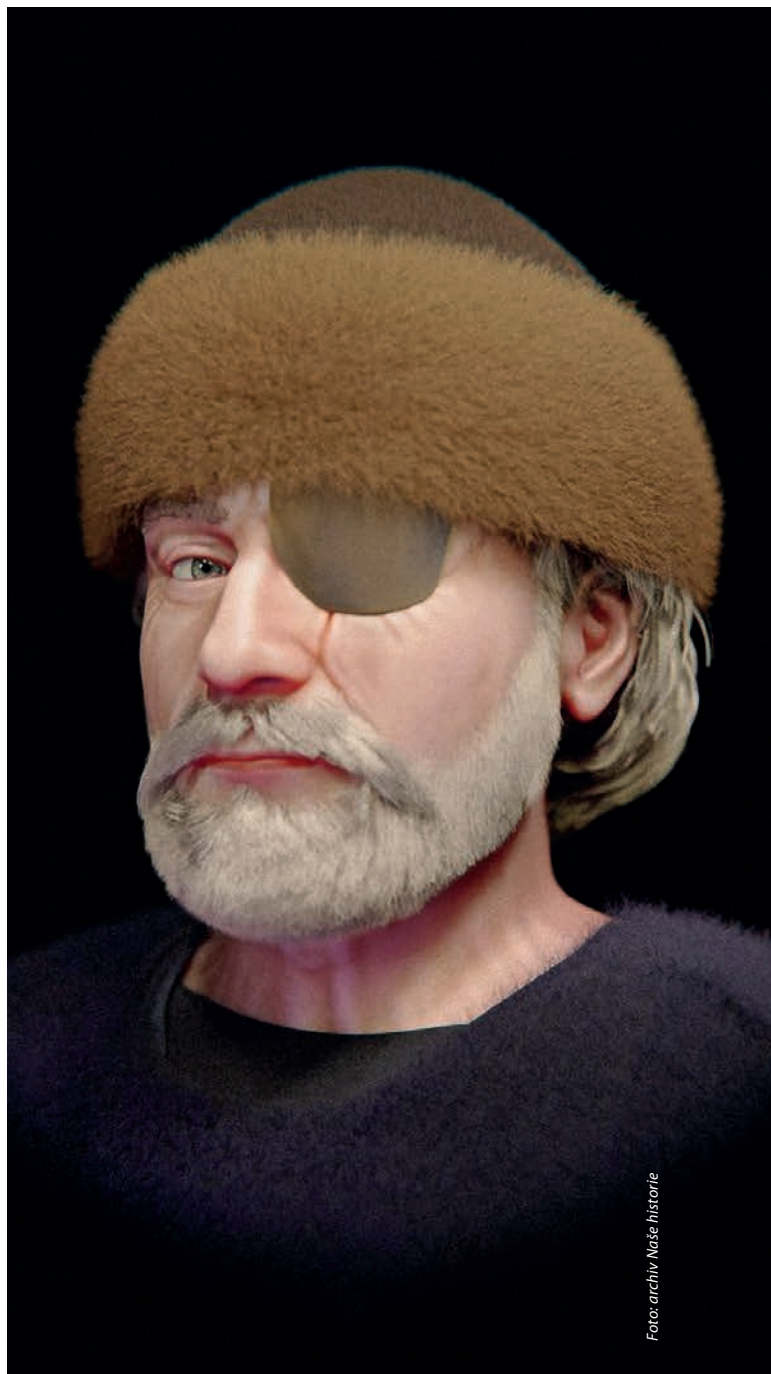

Foto: archiv Naše historie

Aproximace obličejů Jana Žižky z Trocnova vytvořená v roce 600. výročí úmrtí podle tzv. čáslavské kalvy. Autorem aproximace je brazilský vědecký pracovník Dr. Cicero Moraes za spolupráce Ing. Jiřího Šindeláře z organizace Naše historie a dalších odborníků. Janu Žižkovi se věnují články na stranách 14-17.

Napište redakci

Vážené čtenáři, uvítáme vaše názory a reakce na příspěvky v časopisu Setkání. Zapojit se můžete také formou diskusních příspěvků k jednotlivým nabízeným tématům, a to sdělením vlastního názoru či osobní zkušenosti.

Vaše reakce a příspěvky posílejte na e-mailovou adresu: setkani@bcb.cz, nebo na adresu redakce: Redakce časopisu Setkání, Biskupská 4, 370 01 České Budějovice

Českobudějovický biskup udělil medaile sv. Auraciána

V českobudějovické katedrále sv. Mikuláše každý rok slavíme 3. srpna svátek sv. Auraciána, mučedníka a spolupatrona města České Budějovice. Ostatky svätce jsou od roku 1670 uchovávané ve vzácném barokním relikviáři v katedrále a vždy na svátek sv. Auraciána bývají vystavené k úctě. V tento slavnostní den také českobudějovický biskup uděluje zasloužilým osobnostem ocenění za zásluhy při šíření křesťanských hodnot a mimořádné přispění k rozvoji života diecéze.

Svatý Auraciáne, pomoz nám vydávat svědectví o Kristu!

Modlitba nešpor zahájila v sobotu 3. srpna 2024 slavnostní podvečer na počest svätce a mučedníka Auraciána, patrona Českých Budějovic, českobudějovické diecéze a českobudějovické katedrály svätého Mikuláše. Ostatky svätého Auraciána, mladého římského vojáka jemných rysů, byly vyzdvíženy z římských katakomb sv. Kalixta. Jde tedy o člověka, který vydal svým životem svědectví o víře v Krista Ježíše, našeho Pána. Jeho ostatky byly v roce 1644 převezeny do kapucínského kostela sv. Anny v Českých Budějovicích a v roce 1670 přeneseny do katedrálního chrámu.

Při nešporách zazněla slova z Prvního listu apoštola Petra, tak důležitá pro dobu, v níž žil svätý Auracián. Apoštol Petr jim sděluje křesťanům, že pronásledování a utrpení znamená sdílení Kristova utrpení. Že to není pouhé zlo, pokošení a ponížení, ale je to vlastně milost a znamení přítomnosti Ducha slávy. „Z těchto velkých Božích darů – ne z utrpení – se křesťan může radovat,“ říká biskup Vlastimil a dodává: „Taková radost je totiž jiná než 'obyčejná' lidská radost: je určitým způsobem 'oslavená', protože je prozřádna samotným Duchem slávy.“

Apoštolova slova jsou důležitá i pro naši generaci, která žije v sekularizovaném světě, a svätý Auracián nechť je nám příkladem hodným následování. „Auraciánovo svědectví víry je pro nás všechny výzvou, abychom se i my snažili žít v duchu našeho Pána Ježíše Krista a vydávali o NĚM svědectví,“ řekl pastýř českobudějovické diecéze a děkoval Bohu za lidi, kteří svědectví o své víře vydávají. Čtyři z nich na konci následující mše sväté ocenil medailí svätého Auraciána za zásluhy při šíření křesťanských hodnot a mimořádné přispění k rozvoji života diecéze. Lidé, kteří vydávají svědectví o Kristu, žijí Ježíšovu výzvu z evangelia svätého Matouše, která zazněla při mši sväté a kterou pravděpodobně kdysi slyšel a znal i mladý Auracián: „Kdo chce jít za mnou, zapřít sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mě.“ Jak o tom mluvil v homilii P. Dr. Zdeněk Mareš, děkan katedrální kapituly sv. Mikuláše v Českých Budějovicích, zapřít sám sebe neznamená zapřít se v tom, jak jsme byli stvořeni, tedy k obrazu Božímu a jako vrchol veškerého stvořitelského díla, ale v tom, co člověk dělá ve své svobodě sám se sebou. Ve své náklonnosti ke zlému, v náklonnosti k pokušení. Lidé, kteří zrcadlí Boha, jsou jako restaurované fresky. Vytrvale a trpělivě odstraňují všechny přemalby a nátěry hříchu a vyzraňují původní krásu, kterou do nich Bůh vložil, a šíří tak Boží království. Svätý Auraciáne, který jsi prolil svou krev za víru v Krista, vypros nám, abychom byli poddajnými nástroji Boha při budování Jeho království! Amen.

Českobudějovický biskup Mons. Vlastimil Kročil letos v závěru mše sväté předal dvě zlaté a dvě stříbrné medaile sv. Auraciána. Oceněnými za rok 2024 jsou:

Tomáš Boudal (*1931)

Narodil se v Bratislavě, ale celý jeho život je spjat s jihočeskou metropolí. Vyrůstal v křesťanské rodině, vystudoval Jirsíkovo gymnázium a později byl zaměstnán v podniku Pozemní stavby jako vedoucí střediska výpočetní techniky. Již od dětství si zamiloval liturgii a tato jeho láska se projevila způsobem – byť odlišným, než si původně myslel – tak, že v roce 1969 založil pěvecký sbor při českobudějovickém kostele Panny Marie Růžencové. Tento pěvecký sbor, známý také jako „schola od Petrínů“ nebo „schola z Růženeckého“, se stal záhy vzorem a inspirací pro obdobné snahy v rámci českobudějovické diecéze, ba dokonce i přesahující její hranice. Jednalo se v té době o jeden z prvních počínů souvisejících s koncilní liturgickou obnovou. Avšak došlo i k tomu, že bylo třeba vydat svědectví o křesťanské statečnosti a obětavosti, když v období normalizace bylo třeba podstoupit celou řadu výsledků, zastrahování a šikany. Kromě vedení sboru působil v témže kostele jako varhaník a nebyť zdravotních problémů, varhaničil by dodnes. Do života společenství věřících se i ve svých třidevadesáti letech stále zapojuje.

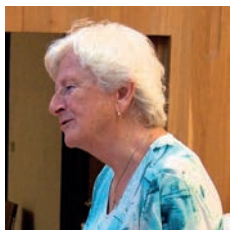
Ladislav Šotek (*1943)

Narodil se v Táboře a tomuto městu zůstal věrný celý život. Již v dětství se u něj začal projevovat mimořádný hudební talent, který postupně rozvíjel a prohluboval. V kostele při mši svaté hrál na varhany poprvé ve svých třinácti letech. Ve dvaceti letech poprvé s orchestrem odehrál Rybovu Českou mši vánoční.

Z důvodu omezených finančních možností nevystudoval konzervatoř, ale po gymnáziu začal pracovat na poště, kde strávil celkem 47 let, z toho 27 let jako poštmistr. Jako výpomocný varhaník hrál v Táboře a v Klokotech od roku 1957 a od roku 1985 hrál v Klokotech téměř každý den. Mimo jiné zkomponoval několik duchovních skladeb a koncertoval v zahraničí, např. v italské Modeně či francouzském Lunelu. Při tom všem mu vždy byla oporou manželka, s níž vychoval tři dcery, jimž předal lásku k liturgické hudbě, kterou i ony dnes předávají dál svým dětem.

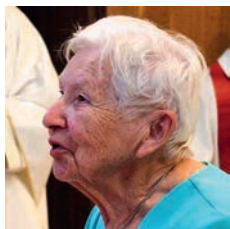
Marie Charoušková (*1949)

Narodila se v Přísece u Světlé nad Sázavou a celé své dětství i mládí prožívala v ústřích tehdy vládnoucího režimu, když byla posměšně zaškátkována jako „holka ze selského“. Po několikanásobném odmítnutí možnosti studovat se jí přesto podařilo dosáhnout vzdělání v ekonomické oblasti, provdala

se a pracovala v bankovním sektoru, nakonec i jako ředitelka místní pobočky v Písku. Před čtrnácti lety byla přizvána ke službě vikariátní účetní, a tak mohla zúročit své letité zkušenosti. Svými podněty pomohla vyřešit mnohé administrativní nejasnosti v procesu tzv. restitucí církevního majetku a tím být inspirací pro celodiecézní strukturální řešení. V rámci píseckého vikariátu byla a stále je oporou při administrativě majetku jednotlivých farností. Příkladně slouží ve farnosti a vždy je ku pomoci nejen při zvládání běžných administrativních úkolů, ale i při každodenním provozu fary a kostela, a to výrazně nad rámec svého zařazení jako vikariátní účetní.

Alena Řepková (*1940)

Narodila se v Plzni do učitelské rodiny, ale vyrůstala v Jižních Čechách. Po střední škole v Písku pokračovala na ČVUT v Praze. Tam také pracovala na několika pozicích, nakonec v EPM Elektropřístroj Písek. Tak jako mnozí jiní, prožila ve svém životě těžké chvíle, ale právě ty se pro ni staly utvrzením

ve víře a většímu přilnutí k Pánu Bohu. V již důchodovém věku začala pracovat jako pastorační asistentka v několika farnostech. V Kardašově Řečici slouží dodnes jako kostelnice, byť už za pomoci mladších spolufarnic. Navzdory svému věku neustále projevuje zájem o duchovní formaci a duchovní rozvoj, o čemž svědčí i to, že ještě ve svém seniorském věku dokončila studium na Teologické fakultě Jihočeské univerzity.

Dr. Zdeněk Mareš, Th.D. a Stanislava Vitoňová

Foto: Stanislava Vitoňová / Člověk a víra

Otec Tomas opět rozdával Boží pokoj a radost

Po celý rok otec Tomas van Zavrel vystupuje v rámci pastorační seniorů a pre-evangelizačních aktivit Pastoračního střediska v Domovech pro seniory po celé diecézi s literárně-hudebním programem.

Tak tomu bylo i na začátku června, kdy byl pozván Domovem pro seniory Stachy-Kůsov. Známymi písničkami a krátkými příběhy propojenými s osvětou křesťanství lidi potěšil a povzbudil na duši. V rámci letního turné zavítal například i do Prachatic, Dobré Vody u Českých Budějovic, Hluboké nad Vltavou, Alzheimer home Prácheň a také do Jindřichova Hradce, kde účinkoval poprvé. Zpětné vazby na tato vystoupení jsou vždy povzbudivé. Zde jen jedna reakce za všechny od aktivizační pracovníce z Jindřichova Hradce: „Ještě jednou a vlastně ještě několikrát bych Vám za nás všechny chtěla moc poděkovat. Vaše návštěva nám přinesla nepopsatelnou atmosféru a zanechala v nás tolik, že se to nedá ani vyjádřit slovy. Předal jste nám tolik moudrosti, lásky, Vámi zmíněné potěchy duše a vnitřního klidu, což je úplně neuvěřitelné. Vaše slova v nás zanechala a zanechají dlouho stopu. Budeme se těšit na příští setkání s Vámi a přejeme Vám hodně zdraví a spokojenosti.“

Otec Tomas na letní turné navázal podzimním pásmem na téma: Povzbudivé příběhy o návštěvách dětí v nemocnici. Těší se na něj např. v Alzheimer home Chelčice a v domově pro seniory Hvízdal a Máj v Českých Budějovicích, na Dobré Vodě u Nových Hradů či v Proseči-Obořišti. Slova a písně, ale též individuální požehnání na závěr zasáhne klienty i zaměstnance, kteří se cítí být vždy naplněni pokojem, radostí a nadějí, ale také zvěstí o dobrém milujícím Bohu.

Za Diecézní centrum pro seniory Iva Hojková

Foto: Domov seniorů Jindřichov Hradec

„Ale pořád toho hodně zbývá...“

V sobotu 29. června 2024 přijal Vojtěch Razima vzkládáním rukou biskupa českobudějovického kněžské svěcení. Při té příležitosti mu redakce Setkání položila několik otázek.

Otče Vojtěchu, jak se Vám líbí Prachatice?

Velmi. Je to vysoce roztomilý dolík mezi kopci s fantastickým historickým centrem.

Asi před rokem – ještě před nástupem do jáhenské služby – jste v rozhovoru pro časopis Setkání řekl, že se potřebujete naučit skoro všechno (kněžský seminář sice dobře připravuje teoreticky, ale nemůžete se v něm učit „na živo“). Co vše jste se tedy naučil?

Tak všechno ještě rozhodně neumím, ale nějaký progres tam určitě je. V první řadě jsem se nějak zacvičil v takové té základní službě pro věřící – nedělní bohoslužby, pohřby, křty, přípravy na svátosti, výuka náboženství atd. Dále jsem se trochu lépe naučil připravovat si kázání a v neposlední řadě jsem také udělal první zkušenosti s všednodenním provozem farnosti. Ale pořád toho hodně zbývá...

Co Vám v praktické službě Bohu i věřícím přinášelo největší radost?

Touha mnoha lidí po opravdovém duchovním životě.

A co pro Vás bylo nejtěžším úkolem?

Asi přijmout ten fakt, že lidi si nemůžou vybrat, koho budou v neděli v kostele poslouchat. Proto jsem si dal za úkol připravovat si kázání poctivě, aby byla krátká, výstižná a nesla nějakou myšlenku, což ovšem zabere nějaký čas a popravdě ani nevím, jestli se mi to daří. Takže být dobrý kazatel a nezpůsobovat lidem příliš mnoho utrpení, když mě musí poslouchat, to byla zatím pro mě asi největší výzva.

Bylo něco, co Vás v rámci služby rozladilo či nepříjemně překvapilo, co jste vůbec nečekal?

Asi bych to trochu zobecnil a řekl, že nám v církvi trochu chybí smysl pro tvoření věcí v týmu, racionální diskusi a vzájemné naslouchání. Ale to mě nepřekvapilo, s tím jsem do toho šel.

Kdo byl Vaším nejlepším učitelem v uplynulém roce?

Franz Jalics a mnoho dalších inspirativních lidí.

Před rokem jste také řekl, že Vaší prioritou bude „mít otevřené dveře“. Kdo všechno do těchto dveří vstoupil?

Spoustu nových lidí a jsem za to moc rád! Jenom za ten rok jsem poznal lidi s krásnou vírou, se silnými životními příběhy a s otevřeným srdcem. Prachatická mládež, sedmdesátiletá paní, kterou jsem připravoval na křest, farníci, ke kterým se dá vždycky zaběhnout na kafe a dobře popovídat... Jsem za ně moc rád a vážím si toho, že tyto vztahy kaplan – farník často přerůstají v přátelství.

V další službě budete i nadále pokračovat v prachatickém

vikariátu, který jste mohl po celý rok poznávat. Na co nejvíce těšíte?

Na biblické hodiny, o které mě skupinka farníků poprosila během jáhenského roku a které jsme také na jaře rozjeli. Věnujeme se listům svatého Pavla a musím říct, že i pro mě samotného jsou tyto hodiny velmi obohacující. Ale největší radost mám z toho, že to není věc, kterou bych si vymyslel sám, ale se kterou přišli lidé, kteří mají zájem o studium Písma. Tento rok tedy budeme pokračovat a já se na to těším.

Jaké jsou Vaše první dojmy z farnosti Strunkovice nad Blanicí, kde jste novým administrátorem excurrento?

Strunkovice jsou mi už důvěrně známé, jako jáhen jsem tam měl co čtrnáct dní nedělní bohoslužby slova. A dojmy jsou skvělé, Strunkovice mám rád, a to především díky skvělým farníkům, kteří jsou vůči mně, mladému klukovi, velmi vstřícní a obětaví. A také mají ve Strunkovicích skvělé kino, lepší než v Prachaticích.

Jedním z Vaší koníčků je běh na dlouhé vzdálenosti. Měl jste čas a sílu věnovat se běhání? Před rokem jste nám

řekl, že „není nad večerních šest kiláčků!“

Ale ovšem. Za ten rok jsem zvládl natrénovat na pražský maraton a budějovický půlmaraton. Mimo to místní krásná příroda k běhání přímo vybízí, i když musím uznat, že ty kopce kolem Prachatic teda dávají zabrat! Ale večerních šest kiláčků je samozřejmě pořád the best.

Volný čas trávíte také četbou a sledováním filmů. Jaké knihy a filmy byste čtenářům doporučil pro nadcházející podzimní večery?

Na nočním stolku mám aktuální číslo revue Salve o kontemplativní modlitbě, Bílou Vodu od Kateřiny Tučkové a Adamsova Stopařova průvodce po galaxii. Všechno vysoce doporučeníhodné. A co se týče filmů, teď jsem byl v kině na Zápisníku alkoholičky, což mohu doporučit, a v blízké době se chystám na Mádlový Vlny, na které se hodně těším.

Co byste vzkázal našim čtenářům?

Že kdo nestoupá v duchovním životě, ten padá.

Ptal se Petr Samec

P. Vojtěch Razima zavítal do hospice

Hned na začátku svého kněžského působení zavítal mezi těžce nemocné a umírající pacienty v prachatickém hospici novokněz P. Vojtěch Razima. Ve čtvrtek 22. srpna, na svátek P. M. Královny, sloužil mši sv. v hospicové kapli sv. Jana Pavla II. a udělil zde novokněžské požehnání.

Ředitel hospice Robert Huneš jej přivítal slovy z Matoušova evangelia: „Ty však, Betléme v judské zemi, nejsi z judských knížitů vůbec nejmenší, vždyť právě z tebe vzejde Panovník, Pastýř pro Izrael, můj lid.“ když přirovnal hospic k právě malému nenápadnému místu mezi řadou velkých míst a farností, jež bude spravovat, kde se však dějí velké duchovní věci a proměny. A vyjádřil naději, že pater Vojtěch bude nalézat cestu ke službě právě do těchto míst.

Petr Samec

Vojtěch RAZIMA

Narodil v roce 1998 Pelhřimově. Vyrostl ve společnosti dvou milujících rodičů a dvou starších sourozenců na samotě nedaleko poutního místa Křemešník, kam po celé dětství chodil do kostela. Základní školu absolvoval v Pelhřimově a poté se vydal na Střední průmyslovou školu stavební v Havlíčkově Brodě, kde v roce 2017 odmaturoval v oboru Technické lyceum. Během střední školy si začal uvědomovat povolání ke kněžství, a tak jeho další kroky vedly do Teologického konviktu v Olomouci. Odkud po roce odešel do Arcibiskupského kněžského semináře v Praze, kde strávil tři roky. Teologické studium, které začal na Teologické fakultě UK v Praze, dokončil na Papežské Lateránské univerzitě v Římě. V červnu 2023 završil dvouletou formaci v Papežské koleji Nepomucenum v Římě. Mezi jeho nejoblíbenější aktivity patří běhání na dlouhé vzdálenosti, čtení všech dobrých knížek, polehávání u zajímavých filmů a posedávání s přáteli po kavárnách, ale i kdekoli jinde.

Jáhenské svěcení přijal 15. července 2023 z rukou biskupa českobudějovického Mons. V. Kročila a k jáhenské službě byl ustanoven ve farnostech Prachatice, Husinec, Ktiš, Strunkovice nad Blanicí a Vitějovice (vikariát Prachatice).

Kněžské svěcení se konalo 29. června 2024 v katedrále sv. Mikuláše. Ve stejný den byl jmenován do úřadu farního vikáře farností Prachatice, Husinec, Ktiš, Lažstě a Vitějovice a do úřadu administrátora excurrento farností Strunkovice nad Blanicí (vše ve vikariátu Prachatice).

Foto: Robert Huneš

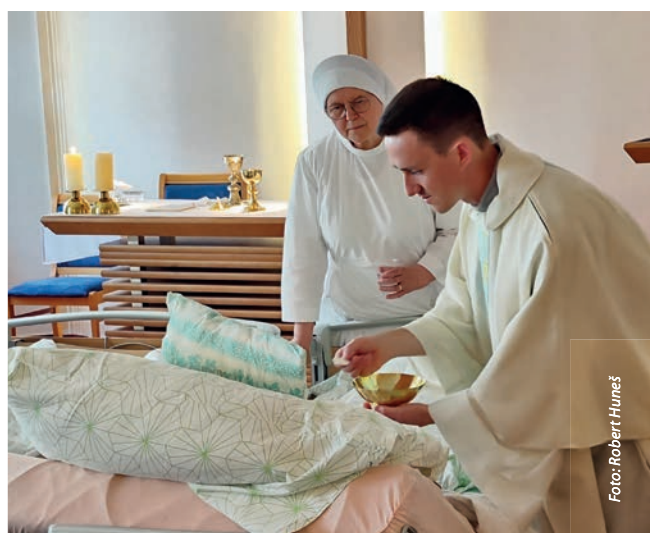

Foto: Robert Huneš

Relikviář lebky sv. Václava (1. část)

Když mnozí z nás vystupují nebo nastupují do vlaků na pražském Hlavním nádraží, asi málokoho napadne (a vědět to budou zřejmě jenom znalci dějin umění), že tvůrce této vznešené budovy – architekt prof. Josef Fanta – je také autorem relikviáře pro jednu z nejdůležitějších relikvií na našem území – lebku dědice země české, sv. Václava.

Foto: Alois Vašků / Clovek a víra

Tumba v kryptě baziliky sv. Václava ve Staré Boleslavi na místě původního (?) hrobu světce z roku 1657 se sochařskou výzdobou z 1. pol. 20. stol.

Jaká byla cesta ostatku sv. Václava od onoho osudného rána 28. září 935 až k relikviáři, který můžeme obdivovat zvláště při slavnostech konaných v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha na Pražském hradě, ale především ve starobylé Staré Boleslavi, v místě mučednické smrti českého patrona?

Původně byl sv. Václav pohřben v místě vraždy ve Staré Boleslavi. Tři roky po jeho smrti (4. března 938) byly podle legend jeho tělesné pozůstatky vyzdvíženy a přeneseny do jím zbudované rotundy sv. Víta na Pražském hradě. Zde byly podruhé pohřbeny v jižní apsidě v hrobové jámě a nad hrobem byl zbudován oltář. V 11. století na místě rotundy postavil kníže Spytihněv II. prostornější dvouchórovou baziliku. Rotunda s hrobem sv. Václava se stala součástí východního konce její jižní lodi.

Před vyzdvížením Václavových ostatků z hrobové země, ke kterému došlo teprve v letech 1346–1348, byla lebka sv. Václava jedinou relikvií, která světce viditelně reprezentovala. To ještě zvyšovalo její význam. Z hrobu byla lebka vyňata zřejmě roku 1245 (je doloženo obnovené svěcení oltáře nad světcovým hrobem). Prameny sice lebku zmiňují teprve v 14. století, ale svědčí o zvyklostech, které mohly již mít ustálenou delší tradici.

Zázrak zaznamenaný v kronice Františka Pražského v roce 1338 dokládá vystavování lebky na hrobovém oltáři ve svátek translace těla sv. Václava ze Staré Boleslavi do Prahy. Významným dokladem jejího (hlavně právního) významu je dle Zbraslavské kroniky zpráva o přenesení lebky do domu zlatníka Konráda v roce 1305. Umírající král Václav II. v přítom-

Foto: Martina Řehorová / Clovek a víra

Relikviář s lebkou sv. Václava je nesen kolem Svatováclavské koruny při Modlitbě za vlast (katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha, 22. 1. 2023); koruna je umístěna v pozadí v bezpečnosti skříně.

nosti svého syna a nástupce vyslovoval svá poslední přání a Václav III. musel přísahat při světcově lebce. Dolní čelist byla podle Kristiánovy legendy (z 10. stol. podle některých, nebo falzum z 12. stol.) již dříve „svémocně vyňata z hrobu“ za účasti bl. Přibyslavy (sestry sv. Václava) při otevření jeho hrobu ve Svatovítské rotundě.

Velkým ctitelem sv. Václava byl Otec vlasti, císař a král Karel IV., po matce Elišce potomek Přemyslovců. Rozhodl se proto pro spojení nové koruny českého království (kterou nechal zhotovit) se sv. Václavem. A to konkrétně s jeho lebkou, která byla dle záznamů tehdejších inventářů „obložena ryzím zlatem“. Toto období můžeme považovat za jedno z nejdůležitějších v kultu sv. Václava.

O spojení koruny a lebky víme z listiny papeže Klimenta VI. z 6. května 1346 a z kronik Františka Pražského a Beneše Krabice z Weitmile. Podle papežské listiny nechal Karel z úcty ke sv. Václavu zhotovit nový královský diadém (korunu), který dal uložit jako dar u ostatku hlavy světce, jehož tělo odpočívalo v pražském kostele. Odtud neměla být koruna odnímána jindy, než při korunovacích Karlových nástupců nebo k mimořádným slavnostním aktům konaným v Praze a jejich předměstích, které by vyžadovaly její použití. V obou případech však koruna měla být ještě téhož dne navrácena ke světcově relikvii. Druhá část listiny se týká vysokých církevních trestů, které si Karel vyžádal pro případ zcizení klenotu.

Darování koruny světci, do jehož rukou Karel svěřil své posláné českého krále, bylo jasným výrazem pojetí korunovace jakož-

to propůjčení moci, jejímž Bohem určeným věčným držitelem byl svatý kníže. Koruna byla sakrálním předmětem posvěceným jednak relikvií trnu z trnové koruny ve vrcholovém křížku, jednak umístováním koruny na lebku sv. Václava při liturgických slavnostech.

Zde je třeba připomenout, že nejedná o ojedinělou záležitost, kdy byly relikviářové busty – hermy – zdobeny korunou. Ve středověku to bylo poměrně časté. Sám Karel IV. ozdobil korunou také hermu sv. Karla Velikého v Cáchách. Věnoval jí korunu římského krále, zhotovenou v Praze pro korunovaci Karla IV. v Cáchách 25. července 1349.

Herma sv. Zikmunda v polském Plocku z let 1351–1356 byla vyrobena na popud polského krále Kazimíra III. Velikého. Korunou, tzv. plockým diadémem, byla ozdobena až v roce 1601, i když diadém samotný byl zhotoven již ve 13. stol. v Uhrách. Možná je dobré i dodat, že inventář plocké katedrály z roku 1387 obsahuje 27 relikviářů ve formě hermy ze zlata a stříbra. Na začátku padesátých let 14. století pišící František Pražský připomíná, že Karel korunu obětoval Bohu a sv. Václavu pro spásu své duše a duší svých nástupců, kteří jí mají být korunováni. „*Jsa krom toho pamětliv většího prospěchu pražského kostela*“ ustanovil pro ně „*korunovační poplatek*“. Ten měl být stejným dílem rozdělován mezi kanovníky a mansionáře, kteří pak měli za příslušné panovníky sloužit bohoslužby a modlit se modlitby.

Pražský kanovník Beneš Krabice z Weitmile, který působil od roku 1355 jako „*ředitel stavby katedrály*“, znal Karlova ustanovení zřejmě z dnes již ztracené darovací listiny. Korunovační poplatek podle něj obnášel 300 hřiven a měl sloužit potřebám kostela a kapituly. Pokud jde o místo, kam měla být insignie po korunovační slavnosti navracena, nemluví o zbytku hlavy svatého Václava, jak je tomu v papežské listině, ale pouze o sakristii.

Důležité je však, co Beneš sděluje o darování koruny a její liturgické funkci. Karel ji podle něj daroval sv. Václavu s tím, aby byla na určité svátky pokládána na jeho lebku. Beneš takto uvádí ve známost zvláštní obřad korunování světcovy hlavy, který zřejmě doplňoval katedrální bohoslužbu ve dnech zasvěcených mučednickově památce nejen jako slavnostní prvek, ale i obsahově jako obraz jeho korunování korunou mučednickou.

Jak lze vyrozumět z nejstaršího zachovaného inventáře z roku 1354, opatřil Karel někdy před tímto datem lebku svatého Václava obložením z ryzího zlata. Inventáře z let 1355, 1365, 1368 a 1374 zaznamenávají lakonicky „*caput de auro*“ a v inventáři z roku 1387 čteme „*caput s. Wenceslai purum aurum*“. Tyto neurčité formulace, hlavně ale nepřítomnost drahokamů, které bychom u relikviáře ve formě hlavy nebo bysty očekávali na knížecí čapce či lemu oděvu, naznačují rovněž možnost obložení lebky zlatými plechy či pásy na způsob dracounů.

Z Benešovy zprávy vyplývá, že Svatováclavská koruna nikdy netvořila jeden celek s relikviářem hlavy sv. Václava, jak bývá někdy předpokládáno. Sloveso „*imponere*“, použité ve smyslu „*korunu [vítězi] nasaditi*“, se zjevně vztahuje na úkon, obohacující katedrální bohoslužby na výroční dny Václavovy mučednické smrti. V listině papeže Klimenta VI., v níž je užit výraz „*apponere (ad-ponere)*“, jde naproti tomu podle všeho o trvalé právní a majetkové spojení koruny s významnou relikvií, od něhož si Karel sliboval v neposlední řadě bezpečnost

Sousoší Zavraždění sv. Václava v bazilice sv. Václava ve Staré Boleslavi od Matyáše Bernarda Brauna (okolo r. 1729).

a nezcizitelnost klenotu. Vynětí koruny z vlastnických práv panovníka a její převedení pod pravomoc svatovítské kapituly, se Karlovi v době vystavení listiny zřejmě jevilo zvláště potřebné. Boj o římskou korunu s králem Ludvíkem Bavorskem a jeho stoupenci a s tím spojené očekávané vysoké náklady přinutily tehdy oba Lucemburky (krále Jana i jeho syna Karla) odstoupit od jejich dřívějšího společného závazku nezcizovat korunní statky v Čechách.

V Karlovi to tehdy probudilo nedůvěru i vůči jeho otci, který o deset let dříve zhatil jeho náročný projekt stříbrného oltáře ve Svatováclavské kapli. Právní zajištění Karlovy korunovační koruny tak mohlo být jednou z jeho podmínek. Této situaci odpovídá i kožené pouzdro na korunu, darované Karlem roku 1347 a zdobené jeho královskými znaky (Svaté říše římské a Českého království), společně s dnes již hůře čitelnými znaky arcibiskupa Arnošta z Pardubic a pražského arcibiskupství. Dále tomu odpovídá i skutečnost, že v inventářích svatovítského pokladu je koruna – s výjimkou prvního inventáře – vždy zanesena odděleně od relikvie v rubrice nadepsané „*insignia regalia*“. V provizorním, sotva po roce nahrazeném inventáři z roku 1354, jsou koruna a zlatem obložená relikvie sice uvedeny vedle sebe, avšak jako dvě samostatné položky v rámci krátkého seznamu osmadvaceti Karlem do té doby darovaných předmětů.

Svatováclavská koruna je jednou z mnoha uměleckých zakázek, které jsou výrazem Karlovy zvláštní úcty ke sv. Václavu jako jeho „*nejpřednějšímu ochránci a pomocníku*“, řečeno slovy Beneše Krabice. Zvláštní vztah k zemskému patronu (a navíc rodovému světcovi) je u středověkých vládců celkem přirozený. U Karla byla tato forma zbožnosti výrazně ovlivněna také jeho pobytem ve Francii. Svatováclavská koruna představuje slavnou památku pětáctýřicetiletého působení Karla IV. v Čechách, které vtisklo kultu svatého Václava jeho nejpodstatnější rysy. Nepokoje husitských válek sebou přinesly nejen definitivní oddělení lebky sv. Václava v jeho relikviáři od královské koruny, ale i zničení původní drahocenné relikviářové busty – hermy – darované Karlem IV.

(pokračování v listopadovém vydání)

P. ThDr. Gabriel Rijad Mulamuhič, O.Cr., Ph.D.

KAMENY Z „RODNÉHO DOMU“ sv. Jana Nepomuckého byly darovány do Brazílie

Během výkopových prací v těsné blízkosti barokního kostela sv. Jana Nepomuckého v Nepomuku byly v roce 2020 objeveny zbytky dvou zdí. První zeď, blíže k silnici, je široká 50 cm a nepochybně je zbytkem ohradní zdi kostela, neboť je přesně souběžná s průčelím současného kostela a její podoba je zachycena na staré kresbě z poloviny 19. století. Druhá, něco málo přes metr široká, by mohla být zbytkem zdi domnělého rodného domku. Z ní bylo během prací odebráno pět drobných kamenů

Žehnání kamenů nepomuckým farářem P. Jiřím Špiříkem v kostele na Zelené Hoře (18. 8. 2024)

Detail žulových desek s kameny.

Nyní byly dva z těchto kamenů sochařem Lukášem Řezníčkem z obce Prádlo zasazeny do černé žuly ve tvaru kříže a ozdobeny paprsky, které na starých rytinách a malbách symbolizují zázračný rodný domek světce. V neděli 18. srpna byly kameny požehnány nepomuckým farářem P. Jiřím Špiříkem v kostele na Zelené Hoře během poutní mše k Panně Marii Zelenohorské, která je úzce spojena s životem i osudy světce. Obě desky odletěly 22. srpna do Brazílie, do města Nepomuceno (Nepomuk) a São João Nepomuceno (Svatý Jan Nepomucký), které je od roku 2016 partnerským městem českého Nepomuka. Slavnostně byly předány na přednáškách nazvaných Nepomuk – město pod hvězdami, které v obou městech proběhly 23., respektive 24. srpna 2024 za osobní účasti autora tohoto textu.

O rodném domku sv. Jana Nepomuckého

Nejstarší zprávy o rodném domku máme z roku 1716, kdy 80 let starý Pavel Otčenášek z Nepomuku v rámci výslechu, vedoucího k blahořečení sv. Jana, vypověděl, že před rokem 1640 stával na místě kostela v Nepomuku dům, v němž se – dle pověsti – narodil budoucí sv. Jan Nepomucký. 70letý Martin Havlíček vyprávěl, že posledním nájemcem toho domu byl hrnčír Jan Jelínek a pekař, jehož jméno neudal,

kteří nemohli v tom domě „pokojně bydlet a neměli pozehnání božího“. V předsíni domu měl být spatřován na zdi obraz Ukřižovaného Krista, na jehož bok mířil sv. Longin svým kopím a byla zde také postava sv. Jana Evangelisty. Pod nimi byla prý postava klečícího dítěte v náboženské poloze a tím měl být osobně pozdější sv. Jan Nepomucký. Manželka hrnčirova obraz údajně několikrát zabílila, ale vápno z obrazu Krista vždy opadalo. Dům byl později zbořen, ale zeď s obrazem zůstala neporušena. Před tímto obrazem se zastavovala procesí a lid se často modlil. Jak uvádí historik umění Karel Stejskal, starý dům byl patrně původně domem klášterním zdobeným freskami (proto vápno opadávalo), snad i rychtou. Jak víme z historických pramenů, otec světce, Velfín (Wolfgang) byl před rokem 1372 nepomuckým rychtářem. Pocházel pravděpodobně z Bavorska, stejně jako cisterciáčtí mniši, kteří tehdy spravovali celý region. Do jejich gesce spadala rovněž obec Prádlo, ve které se rýžovalo (pralo) zlato, a kde žije nadaný sochař Lukáš Řezníček, který nyní kameny umělecky zpracoval.

Před stavbou prvního kostela, který ještě musel být zasvěcen sv. Janu Křtiteli (Jan nebyl svatořečen), vlastnil rodný dům hrabě František Matyáš ze Šternberka. Toho jezuitský kněz Jiří Pla-

Foto: archív města Nepomuk

Vykopané zbytky zdi v blízkosti kostela sv. Jana Nepomuckého v Nepomuku (rok 2020).

chý Ferus a místní děkan Kašpar Draškoviuss přivedli na myšlenku vystavět v Nepomuku Janův kostel. Hrabě odkoupil také dva sousední domy, Erasma Šlechty a Jana Nikodema, a roku 1639 započal se stavbou prvního kostela. Vzhledem k původní uliční čáře je kostel situován netradičně na ose jih-sever. Stavba se velmi protáhla, a když donátor navíc zemřel v roce 1648 po zásahu švédskou kulí na Hradčanech, dokončila stavbu jeho manželka, Ludmila Kavková z Říččan. Kostel byl vysvěcen roku 1660. Na místě domků byl zřízen také hřbitov a teprve po dostavění kostela byla zbourána i zeď se zázračnou malbou, aby mohl být hřbitov používán. Takto vypověděl dobový pamětník Pavel Otčenášek v roce 1716. To odpovídá nalezené situaci v roce 2020, protože bývalá hřbitovní zeď je blíže ulice. Nutno zároveň podotknout, že se výpovědi jednotlivých pamětníků té doby v dané věci rozcházejí, někteří kladou zeď blíže k centrálnímu oltáři, jiní více k hlavnímu vchodu kostela. 100 % jistotu tak v dané věci již mít nikdy nebudeme, stejně tak v tom, zda byl rodný domek svätce opravdu v této lokalitě, protože středověké záznamy neexistují žádné. S jistotou tak víme jen to, že se světec narodil v Nepomuku – tehdy zvaném Pomuk.

Po požáru v roce 1686 byl kostel sv. Jana Nepomuckého obnoven Václavem Vojtěchem ze Šternberka, dostal například novou kopuli a portál, a současná podoba chrámu je z let 1734–1737, kdy byla stavba zhruba dvojnásobně zvětšena dle projektu slavného barokního architekta Kiliana Ignaze Dientzenhofera.

Pavel Motejzík

Personalia

A/ Ustanovení:

R. D. Prof. ThLic. PaedDr. Martin WEIS, Th.D., je ustanoven od **1. 7. 2024** výpomocným duchovním ve farnosti u **kostela sv. Mikuláše v Českých Budějovicích**, vikariát České Budějovice – město (č. j. 1746/2024).

P. Mgr. Zdeněk Pius VÁGNER, OPraem., je k **30. 9. 2024** odvolán z úřadu farního vikáře ve farnosti **Milevsko**, vikariát Písek, a ke stejnému datu je též odvolán z úřadu administrátora excurrento farností: **Bernartice (u Milevska), Sepekov** a **Veselíčko**, vše vikariát Písek (č. j. 2226/2024).

P. Quirín Ján BARNÍK, OPraem., je od **1. 10. 2024** jmenován farním vikářem ve farnosti **Milevsko** (č. j. 2228/2024), vikariát Písek, a od stejného data je též jmenován do úřadu administrátora excurrento farností: **Bernartice (u Milevska)** (č. j. 2229/2024), **Sepekov** (č. j. 2230/2024) a **Veselíčko** (č. j. 2231/2024), vše vikariát Písek.

P. Jan VATTER, FSSP, je od **15. 10. 2024** jmenován farním vikářem ve farnosti **Římov**, vikariát České Budějovice – venkov (č. j. 2232/2024).

B/ Životní jubilea:

R. D. Stanislav BUŠTA, oslavil **15. 9. 2024 své sedmdesáté páté narozeniny.**

R. D. Mgr. Jan DOLEŽAL, oslavil **24. 9. 2024 své padesáté narozeniny.**

R. D. Mgr. Martin BRÁCHA, oslavil **29. 9. 2024 své třicáté páté narozeniny.**

R. D. Mgr. Šimon STANČÍK, oslavil **29. 9. 2024 své padesáté páté narozeniny.**

Zdeněk ŠMELC, trvalý jáhen, oslavil **7. 10. 2024 své šedesáté páté narozeniny.**

K životnímu jubileu upřímně blahopřejeme.

C/ Výročí kněžského svěcení:

R. D. Mgr. Jaroslav ŠMEJKAL, oslavil **24. 9. 2024 své třicáté výročí kněžského svěcení.**

R. D. Mgr. Pavel BERKOVSKÝ, oslavil **24. 9. 2024 své třicáté výročí kněžského svěcení.**

K výročí kněžského svěcení upřímně blahopřejeme.

D/ Úmrtí:

P. Mgr. Karl ZAISER, OMI, farní vikář ve farnosti Tábor-Klokoty a Dražice, vikariát Tábor, zemřel 6. 8. 2024 uprostřed své řeholní komunity v Táboře-Klokotech. Po zádušní mši sväté ve farním kostele Nanebevzetí Panny Marie v Táboře-Klokotech byl dne 9. 8. 2024 uložen do hrobu na místním hřbitově.

R. I. P.

Slovo života září 2024

«**To slovo však musíte uvádět ve skutek, a ne abyste ho jenom poslouchali. To byste klamali sami sebe.**»

(Jak 1,22)

«**Zamilujme si evangelium**, žijme ho do té míry, že se v něj necháme proměňovat a budeme ho přelévát na ostatní [...]»

Rozhlédněme se kolem sebe a **udělejme všechno pro to, abychom s sloužili všem, kteří to potřebují** dobrými či velkými skutky pozornosti, pokoje a usmíření.

«**Zajímáme osvobození od sebe sama, náš život (...)** budeme sdílet s ostatními, kterou Ježíš vyvolal kolem nás. Ježíš, který **sdílí život**» [1].

«**Jaké bych vás chtěla mít: jako mladá, kteří učí druhé evangelium. Čím víc ho budete sdílet s druhými, tím víc si ho osvojíte a stane se **základem vašeho života****, který vyvolá nejprve ve vás a potom v ostatních revoluci radostné zvěsti.»

Spolužačka se začala pomalu měnit a já jsem pochopila, že stojí za to vytvářet a pokračovat, protože nový svět, po kterém toužíme, začíná právě v proměně prostředí, v němž žijeme. Nyní je nás ve třídě více, kteří **jme si začali navzájem pomáhat.**

A. Němečko

«**Mám ve třídě spolužačku, která se mi neustále vysmívá a dělá mi neschvály. Jednou jsem si vzpomněla na větu, kterou říká Ježíš: "Miluj své nepřátele, konej dobro tomu, kdo ti činí zlo..."** (srov. Mt 5, 43-47) a **sdílím ji** mám mít ráda konkrétními skutky.»

[1] Ch. Lubichová, Slovo života, září 2006, idem Slovo života od Fabia Cianci, (Děla Chrást Lubichové 5), Città Nuova, Roma 2017, str. 790.

[2] Z knihy "Ai Gen 3 Chiara" Roma. Città Nuova 1979 str. 63-64

Nejdůležitější je ten, kdo nejvíc miluje

"Kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vašim služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je otrokem všech." (Mk 10,43-44).
(ŘÍJEN 2024, z nedělní liturgie 20. října, XXIX.v mezidobí)

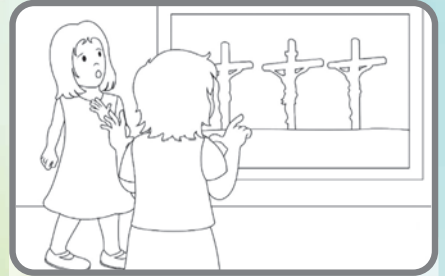
Obrázky si vybarvi a přemýšlej, jak bys podle toho mohl/a žít i ty?

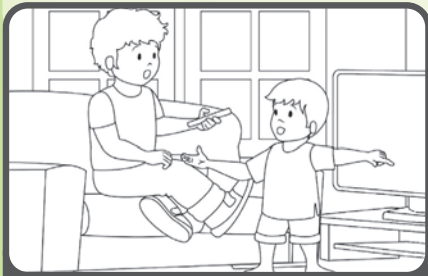
I v dobách, kdy žil Ježíš, se vládcové a králové považovali za uznávané a důležité osoby, protože dávali příkazy a lid jim sloužil. Proto jim chtěli být mnozí lidé nablízku!

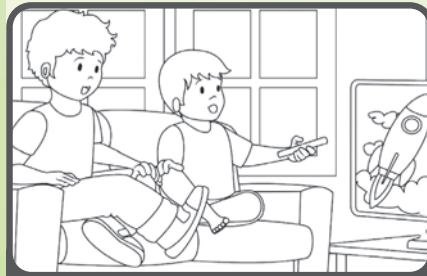
Jednoho dne se Jakub a Jan zeptali Ježíše, zda mohou být blízko Něj, až bude v Nebi. Ostatní učedníci se rozzlobili a Ježíš jim vysvětlil, že ten, kdo chce být v Jeho království nejdůležitější, musí všem sloužit.

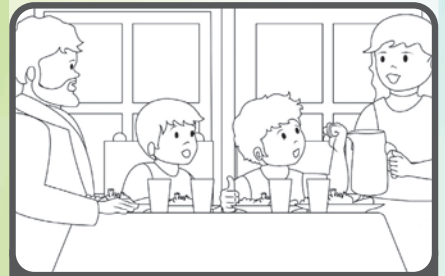
Ježíš doopravdy nepřišel rozkazovat, ale sloužit, milovat. Dělal to tak celý svůj život, až z lásky k nám zemřel na kříži. Dal nám pochopit, že jen když milujeme, můžeme být ti nejdůležitější, být první!

Dnes odpoledne jsem byl velmi spokojený, protože v televizi dávali program, který se mi moc líbil. Už jsem seděl připravený na křesle, když přišel můj mladší bratříček, který se chtěl dívat na něco jiného.

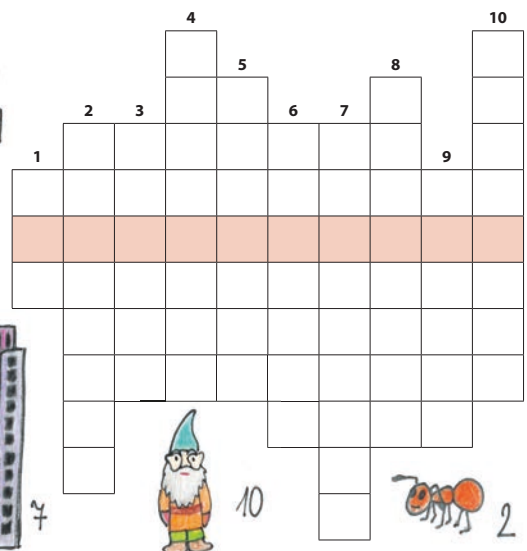
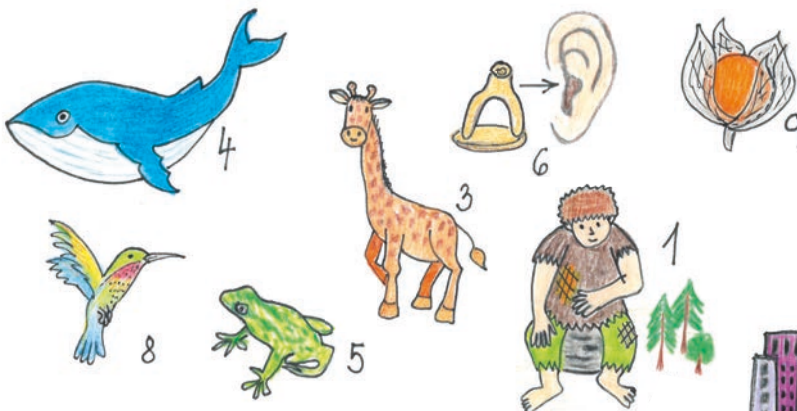

"To není fér!" řekl jsem "já jsem tu byl první! A jsem starší, tak mám právo vybrat!". Ale pak mě napadlo, že bych mu mohl udělat radost a a nechal jsem ho dívat na jeho oblíbený program. Cítil jsem se silnější, než kdybych vyhrál!

Večer mi maminka řekla: "Filipe, zítra se bude respektovat program, který se líbí tobě!" "Hurá" – pomyslel jsem si - "Ježíši, jsi opravdu hodný!". Druhý den jsem viděl celý program a sledoval ho se mnou i můj bratříček!

"Kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vašim služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je otrokem všech." Dnešní verš je z Markova evangelia, kdy Ježíš se nás snaží upozornit, že se nemáme nad nikoho povyšovat a že nemáme chtít být stále na prvním místě. Ale naopak, máme se snížit a druhým pomáhat. Protože ani Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé." Jednou se Ježíš setkal se slepým žebrákem, který křičel: „Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“ Ježíš žebráka uzdravil. Víš, jak se žebrák jmenoval? (viz tajenka)

Výherci červnové křížovky jsou: **Eliška Hlavatá**, Borovany; **Eva Slaninová**, Kardašova Řečice; **Marie Švecová**, Praha. **BLAHOPŘEJEME!** Tajenku z říjnové křížovky pošlete **do 30. 10. 2024** na adresu **katechetky@bcb.cz**. Ze všech správných odpovědí vylosujeme tři výherce.

Šestisté výročí smrti Jana Žižky

Dne 11. října 1424 při obléhání Příbyslavi zemřel husitský vojevůdce Jan Žižka z Trocnova, takže v tomto roce si připomínáme šestisté výročí od jeho skonu. Je mi jasné, že psát o této osobnosti je riskantní, což obzvláště platí o Budějovicích.

Ačkoli se jedná o slavného Jihočecha, téměř Budějovičana, občané tohoto staroslavného města uchovávají v paměti jeho loupežnické mládí a také to, že zde byl odsouzen k trestu smrti stětím, což v roce 1409 znemožnil svou milostí udělenou Žižkovi král Václav IV.

Měli bychom si ale zvyknout na to, že nikdo není jen úplně špatný, stejně jako zase nikdo není jen a jen samé světlo. Naučme se už konečně vnímat realitu v její paradoxnosti a rozporuplnosti. Ano, Žižka byl lump donucený žít delší dobu na okraji společnosti. Po návratu z války v Polsku, kde velmi statečně bojoval proti Řádu německých rytířů, se stal součástí tělesné stráže Václava IV. Báł se pekla a dobře věděl proč, a proto hledal dobrého duchovního, aby se smířil s Bohem. Patrně ho našel v Janu Želivském.

Po obrácení dal k dispozici své vojenské schopnosti husitskému hnutí. Byl bezesporu geniálním vojevůdcem, který žádnou z bitev neprohrál. Vytýká se mu krutost. Ono je to ale poněkud zjednodušené, protože stejnou brutalitu projevovala také protistrana. Takové bylo středověké válečnictví. Žižka úzkostlivě dbal na to, aby nedocházelo k zabíjení žen a chlapců do patnácti let. Měl svou rytířskou čest, na kterou velmi dbal. Chudý do boje šel, chudý tento svět opouštěl. Kolik bylo obětí celého dvacetiletí husitských válek? Snad kolem čtyřiceti tisíc, což není zase tak tragické číslo. V Čechách a na Moravě tehdy žilo zhruba přes milion dvě stě tisíc lidí. Velmi pozitivně vnímám Žižkovu hlubokou a až dětsky prostou víru, zejména v eucharistii.

Jeho vojáci jej obdivovali a bezmezně mu důvěřovali. Byl tedy nejenom vynikající strateg, ale také svým způsobem motivátor – psycholog. Kde se to naučil? Patrně v oněch bandách vyděděnců a lidí žijících na okraji společnosti.

Utravistická církev vnímala Žižku jako svěťce. Byl mu dokonce zasvěcen jeden kostel a v šestnáctém století se jeho jméno objevuje v obřadu korunovace panovníka, protože v litaniích k patronům země české se nacházela invokace: „svatý Jane Žižko, oroduj za nás.“ Taková jsou strohá fakta. Římsští katolíci Žižku zase vyobrazovali jako démona a zrůdu, což byla součást válečné propagandy, stejně jako Žižkova nadnesená glorifikace potomky husitů.

Dlužno podotknout, že v nejtěžších dobách našich dějin Žižka prezentoval symbolickou postavu nezlomného bojovníka. Tak tomu bylo za první světové války v legiích, tak tomu bylo rovněž v době boje proti nacismu. Nepotřebujeme pouze mazané politiky, ale také bojovníky, kteří budou i za cenu svého života hájit svobodu a hledat pravdu, a právě tady nám dějiny odkazují lumpa Žižku. Já jako katolík bych chtěl mít Žižkovu prostou a hlubokou víru v eucharistii. Je to velké dědictví, které si možná ani neuvědomujeme. Naši předkové pro víru, tělo a krev Páně cedili krev. Není tedy divu, že v našich zemích

Jan Žižka na obraze Adolfa Liebschera z roku 1904.

dodnes alespoň na některých místech přetrvává hluboká víra v eucharistii.

Snad není nezajímavé, že dědictví husitské epochy tkví rovněž v tom, že se u nás při mši svatě zpívá mateřským jazykem. V Husově době to nebylo samozřejmé. Toto privilegium Betlémské kapli udělil sám římský papež jako v oné době obrovskou výjimku.

Prof. Ctirad Václav Pospíšil

Jan Žižka z Trocnova jako osobnost

Úloha osobnosti v dějinách je pojem někdy v historii společenských věd přijímaný, jindy zpochybňovaný či dokonce odmítaný. Většina encyklopedií zahrnuje do pojmu „osobnost“ např. úlohu člověka ve společenském životě, jeho společenský význam včetně jeho kvalit (duševních, tělesných, morálních nebo politických), které mu pomáhají plnit jeho roli. Význam termínu „osobnost“ se v průběhu dějin měnil a podobně se měnil i pohled na osobnost Jana Žižky a hodnocení jeho role v české historii.

Že byl Jan Žižka z Trocnova a posléze z Kalicha osobností již za svého života asi nikdo nebude rozporovat, natož popírat. Vždyť to ani nemůžeme chtít, když jsme tomuto válečníkovi postavili největší jezdeckou sochu světa. V letošním roce, přesněji 11. října, je to již 600 let od Žižkova skonu v polním táboře u Přibyslavě. Podobně jako na život a činy je i na jeho smrt pohlíženo různě. František Palacký považuje Žižkovu smrt za skutečnost, která byla pro celou zemi událostí vítanou a pro její život prospěšnou. Jiný velký český historik Václav Vladivoj Tomek naproti tomu považoval Žižkovu smrt za národní neštěstí. Ptáme se proč? Slepý vojevůdce totiž, podle Tomka, umírá ve chvíli, kdy byl jenom na krůček od dosažení svých zájmů, spojit Čechy s Moravou, obnovit státní pořádek a zřídit novou královskou vládu.

V českém dějepiscectví se husitské války počítají k vrcholům českých národních dějin a nepřemožitelný vojevůdce Jan Žižka z Trocnova patří mezi nejoblíbenější postavy naší historie. Když přijmeme názor, že válečné události jsou průvodním jevem sociálních přeměn, vidíme, že ani husitské období se bez války nemohlo obejít. Intervenční války, označované jako křížová tažení proti husitské části české společnosti, znamenaly, že se husitství muselo bránit silou. Husitské války však představovaly samy o sobě ojedinělý fenomén i v tehdejší středověké Evropě, kde ozbrojené konflikty byly na denním pořádku. Probíhaly na nezvykle velkém území, vyznačovaly se neobyčejnou krutostí vůči protivníkovi a způsobily hospodářský pokles země, spojený s dosud nebývalou migrací obyvatelstva.

Na druhé straně však husitská vojska měla od samého začátku zřetelnou taktickou převahu. Jejím hlavním tvůrcem byl právě Jan Žižka. Bitvy, které probíhaly pod jeho velením, jsou do dnešních dnů dávány za příklad vrcholného válečného umění, a to i za nepříznivých podmínek. Zásadním prvkem Žižkovy taktiky byla vozová hradba ve spojení s dělostřelectvem. Důsledkem bylo eliminování možnosti nepřítele rozvinout útočné vlny a jeho následné zničení protiútokem. Žižkův nástupce Prokop Holý pak dovršil ofenzivní pojetí války. Její pokračování bylo mj. obsahem tzv. Žižkova vojenského řádu, který kategoricky trval na nelítostném boji s nepříteli včetně tvrdého postihu všech smrtelných hříchů.

Na pozitivním hodnocení osobnosti Jana Žižky v českých dějinách se ovšem podílela také národnostní otázka. Husité jsou totiž často osočováni z protiněmecké zášti, která má svůj reálný základ v prosté skutečnosti, že značná část německého obyvatelstva v Českých zemích buď zůstala husitstvím nedotčena nebo proti němu aktivně vystupovala jako např. německý patriciát na Starém Městě pražském. Tato okolnost byla později, zejména v době národního obrození nebo českého

romantismu 19. století, poměrně silně zdůrazňována a v českém povědomí přetrvávala prakticky do současnosti. Podpořila ovšem také mohutný nástup češtiny jako úředního a později dokonce i liturgického jazyka.

Husitství a s ním neoddělitelně spojená osobnost Jana Žižky měla zcela jistě vliv na utváření pokrokových tradic naší společnosti. Na druhé straně byla často zneužívána, zejména v době socialistické totality, kdy se stala hláskou troubou neshoditelnosti s tzv. klerikálním tmářstvím, boje proti všemu útisku a vykořisťování, kdy byla vydávána za vzor demokrati-smu, svobody a nezávislosti.

Hodnotíme-li dnes osobnost Jana Žižky z Trocnova, lze se ztotožnit s charakteristikou, kterou uvedl ve svém díle Československé dějiny, vydaném v roce 1933, středoškolský profesor a historik P. Blažej Ráček TJ. *„Žižka svými vítězstvími uhájil husitskou církev, jež se zachránila za jeho „dřevěnými hradbami.... Jeho chyby byly krutý fanatismus a vandalství.... Všechny své nynější velebitele by dal upálit, poněvadž nevěří, jak věřil on. Jiní vojevůdcové kulturní památky sbírali a ukládali jako vzácnou kořist, Žižka vše ničil a zem naplnil sutinami.... Žižkovi vojevůdci se obdivujeme, ale od Žižky člověka se s hrůzou odvracíme.“*

JUDr. Jan Kotous

Z diáře otce biskupa VLASTIMILA KROČILA

- 5. 10.** 9:30 Strakonice: diecézní pout'
- 6. 10.** 9:30 Dušejov: mše svatá s udílením svátosti bířmování
- 21.–23. 10.** Králíky: plenární zasedání ČBK
- 26. 10.** 10:00 Sázava u Nového Rychnova: mše sv. a žehnání kapličky
- 1. 11.** 17:00 Č. Budějovice, katedrála: mše svatá (slavnost Všech svatých)
- 2. 11.** 15:00 Č. Budějovice, kaple sv. Otýlie: mše svatá a pobožnost na hřbitově
- 9. 11.** 17:00 Č. Budějovice, katedrála: hubertská mše svatá

Změna vyhrazena

Rozhovor s ředitelem Jihočeského muzea o „Památníku Jana Žižky“

11. října 2024 uplynulo 600 let od smrti husitského vojevůdce Jana Žižky. Místem jeho narození je Trocnov (* kolem 1360). V Trocnově funguje již mnoho let Památník Jana Žižky, provozovaný Jihočeským muzeem v Českých Budějovicích. Jihočeské muzeum po celý letošní rok připomínalo výročí smrti Jana Žižky řadou akcí a odborných přednášek. Vyvrcholením oslav pro širokou veřejnost byly Trocnovské slavnosti o víkendu 6. a 7. září. Při příležitosti výročí Jana Žižky oslovila redakce Mgr. Filipa Lýska, ředitele Jihočeského muzea, a položila mu několik otázek.

Pane řediteli, Jan Žižka je významnou postavou (nejen) jihočeských dějin a Jihočeské muzeum se této osobnosti věnuje dlouhodobě a velmi intenzívně. Až do 24. listopadu mohou lidé navštívit v Jihočeském muzeu výstavu „Druhý život Jana Žižky“, kterou muzeum připravilo právě k 600. výročí. Proč by lidé měli na výstavu zajít?

S jistou nadsázkou lze říci, že už z principu. Výstava je totiž pořádána v rámci celoročního programu přednášek, workshopů a dalších akcí se vztahem k osobě Jana Žižky z Trocnova a kdo výstavu nenavštíví, může mít oprávněně za to, že mu v mozaice programových událostí něco chybělo. K výstavě samotné mohou říci, že prezentuje osobnost Jana Žižky z Trocnova v kontextu jeho „druhého života“ mimo jiné jako námět lidové tradice, výtvarné, hudební a divadelní tvorby, kultu, propagandy i seriózního badatelského zájmu. To vše prostřednictvím originálních a mnohdy unikátních předmětů a dokumentů ze sbírek muzea.

V posledních letech byl výrazně rozšířen a modernizován Památník Jana Žižky v Trocnově. Co vše mohou návštěvníci v Trocnově vidět?

Máte pravdu. Zhruba od roku 2014 probíhá mj. za významného přispění strukturálních fondů EU systematická modernizace muzejní infrastruktury a zázemí areálu Žižkova rodiště. V roce 2015 byla provedena rekonstrukce muzea-památníku, otevřena nová stálá expozice o Janu Žižkovi, renovována naučná stezka s novými turistickými panely a mobiliářem, vydány dvoujazyčné informační materiály vč. doprovodné publikace Významné milníky husitství v českých a německých dějinách. Dlouhodobý zájem o rozvoj areálu byl impulsem pro zpracování projektového záměru na vybudování středověkého Archeoskanzenu Trocnov a k tomu i příslušného zázemí návštěvníckého a vzdělávacího centra. Realizace obou projektů byla již úspěšně zahájena. Ale o tom jistě bude ještě řeč.

Je trocnovský areál vhodný i pro rodinné výlety s dětmi?

Naprosto určitě. Areál národní kulturní památky je nutné vnímat jako celek. Na několika hektarech plochy sevřených v půvabný krajinný celek se nacházejí cenné archeologické památky i novodobé prvky. Celým areálem, jemuž dominuje monumentální socha Jan Žižky z Trocnova, vás provede naučně-vzdělávací stezka s informačními panely mapující významné milníky husitství. Povinnou zastávkou na cestě za poznáním je návštěva muzejních objektů památníku a zejména

Mgr. Filip Lýsek, ředitel Jihočeského muzea.

Archeoskanzenu Trocnov ilustrujícího bydlení a život období konce 14. století. Věrná rekonstrukce historických objektů interaktivně ukazuje stavby a dobové stavební postupy a slouží k expozičním a vzdělávacím účelům. Z mnoha dobrých důvodů se doporučuje začít s návštěvou Žižkova rodiště právě zde. Během sezóny se v areálu Žižkova rodiště odehrává řada kulturních akcí včetně divadelních představení. Největší akcí sezóny jsou pak tradiční Trocnovské slavnosti. Všechny akce jsou bez výjimky vhodné i pro rodiny s dětmi.

V Trocnově se právě staví nové Návštěvnícké a vzdělávací centrum. Na co se mohou lidé těšit po jeho dokončení?

Objekt návštěvníckého a vzdělávacího centra vzniká s cílem nabídnout návštěvníkům potřebné zázemí pro celodenní návštěvu areálu Žižkova rodiště. Navazuje na výstavbu Archeoskanzenu Trocnov, jehož hlavní objekty, zemanský dvorec a venkovská osada z doby předhusitské, byly dokončeny v závěru roku 2023 a od roku 2024 jsou kompletně přístupné veřejnosti. Centrum je současně koncipováno jako zázemí pro vzdělávací programy, přednášky a workshopy pro školy i veřejnost. Nově koncipovaná muzejně expoziční část vhodně rozšíří dosavadní výstavní kapacitu památníku. Nesporným přínosem bude i vybudování zázemí pro činnost správy a údržby areálu s přilehlým velkokapacitním parkovištěm.

Stejně jako u mnoha dalších výrazných historických postav není (a nikdy nebylo) hodnocení Jana Žižky černobílé

Foto: archiv Jihočeského muzea

Foto: archiv Jihočeského muzea

– od zatracení po nekritickou adoraci. Jak Žižku hodnotí dnešní historici – je už mezi nimi alespoň částečná shoda?

Hodnocení historických osobností se v mnohém podobá studiu historických map. Je obecně známo, že až do vynálezu kompasu a zavedení exaktních zeměměřičských metod byly mapy – spíše než cokoli jiného – symbolickým zobrazením skutečnosti, což se projevovalo nejen v zobrazení, ale zejména interpretaci obsahu. Podobným vývojem v průběhu staletí prošla rovněž historiografie až dospěla k víceméně jednohlasné shodě ohledně metody interpretační praxe opírající se o faktografickou věcnost a zapojení interdisciplinárních výzkumů. Už tato shoda – prostá ideologické zátěže – je bez ohledu na autorství děl dobrou zprávou pro soudobou historiografii a historii jako vědní obor.

A jak se na husitského vojevůdce díváte Vy osobně? / pozn.: v dnešní době je jeho pozitivní význam pro turistiku regionu asi zcela jasný od Tábora až k nám ... /.

Můj pohled je z logiky věci profesně zatížený. Pečovat o areál Žižkova rodiště vyžaduje nejen profesní angažovanost, ale i vnitřní přesvědčení o smysluplnosti veškerého úsilí. Oporou je mi vědomí, že v mnohém pouze navazujeme na dřívější snahy o rozvoj areálu, k jejichž naplnění z politických důvodů či nedostatku finančních prostředků nakonec nedošlo. Stejně tak se to má s osobou Jana Žižky, kterou prezentujeme v podobě dochovaných památek i novodobých muzejních intervencí. Atraktivita areálu a pestrá programová nabídka logicky vedou k tomu, že se stává vyhledávaným turistickým cílem.

Jihočeské muzeum je také významnou vědeckou institucí a není to tedy jen jedna budova na Senovážném náměstí. Čím vším se muzeum zabývá?

Pestré spektrum muzejních činností lze schematicky přirovnat k obrazu ledovce v oceánu, jehož pomyslnou špičkou je činnost výstavní. Ve skutečnosti se jedná pouze o jednu z mnoha oblastí muzejní práce. Mám-li parafrázovat muzejní zákon, posláním muzea je sbírat, uchovávat, odborně zpracovávat a prezentovat. Tuto svou činnost z logiky věci vykonává na různých pracovištích, lišících se nejen oborovým, ale i odborným a technicko-provozním zaměřením. V Českých Budějovicích jsou taková pracoviště dvě a spolu s hlavní budovou poskytují zázemí nejen pro odbornou činnost, ale i uložení části sbírek. Co se výstavního programu týče, ten je tradičně rozprostřen mezi historickou budovu a tři výstavní pobočky: Muzeum koněspřežky v Českých Budějovicích, Tvrz Žumberk u Nových hradů a Památník Jana Žižky v Trocnově, rozšířený v letech 2023-2024 o středověký Archeoskanzen Trocnov. Každá z poboček má své zaměření a určitě stojí za návštěvu.

Jakým způsobem získáváte artefakty do muzejních sbírek? Mohou k vám lidé nosit věci a dokumenty, které na-

Foto: archiv Jihočeského muzea

Památník Jana Žižky v Trocnově.

jdou třeba v pozůstalosti?

Nejčastějším způsobem, jak se předmět dostane do muzea, je vlastní vědecko-výzkumná činnost, koupě nebo dar. Právě u darů se jedná o léty osvědčený způsob akvizice, který je zvláště cenný pro jeho symbolický význam spočívající v důvěře dárce v instituci. Během více jak stoleté akviziční činnosti muzeum tímto způsobem získalo nejen výjimečné solitéry, ale i mimořádně cenné soubory, mezi nimiž nechyběly vzácné dary z pozůstalosti po významných osobnostech, jakými byli JUDr. August Zátka nebo prof. Ferdinand Blumentritt.

Co zajímavého připravuje Jihočeské muzeum v nejbližší budoucnosti?

Výstavní plán se tvoří na několik let dopředu. Ten aktuální představuje mix již tradičních nebo dlouhodobě plánovaných výstavně programových událostí doplněný projekty k významným kulturně historickým výročím, která nás v nejbližších letech čekají a mezi něž neodmyslitelně patří 760 let od založení města v roce 2025 nebo 150 let od vzniku muzea v roce 2027. Dá se očekávat, že u některých projektů dojde k provázání s programem Evropského hlavního města kultury 2028. Naše zapojení ale nebude pouze programové, nýbrž i strategické. Unikátní poloha muzea v těsném sousedství divadla, filharmonie, kulturního domu a budoucí galerie na pomyslném ostrově kultury v centru města nabízí mimořádně zajímavou perspektivu další spolupráce, jdoucí nad rámec oslav EHMK 2028. Její základy v podobě memorand a dohod o budoucí spolupráci jsou pokládány již nyní.

Ptal se Petr Samec

PROJEKT TAU: letní tábor Demdaal z.s.

V letošním roce jsme se v rámci letního setkání dětí a mládeže DEMDAAL z.s. PROJEKT TAU vypravili na odvážnou vesmírnou misi.

V neděli 28. července 2024 po příjezdu na základnu Eustach jsme byli zaskočeni šílenou informací. Mezi Sluncem a Venuší se nedávno vytvořil slabě zářící oblouk neznámého původu. Slunce začalo pohasínat, což by mohlo mít za následek jeho úplné vyhasnutí a naprostou zkázu pro naši planetu. V 18:30 SEČ byl tedy zahájen Projekt TAU v čele s Evou Strattovou, která se pokusil tento zkázonosný problém vyřešit.

Po absolvování všech formalit a získání potřebných razítek a potvrzení jsme hledali sondu Arc Light se vzorky z Venuše, kterou tým Evy Strattové vyslal ještě před naším zapojením do projektu. Zachráněné vzorky z Venuše byly odborně prověřeny výzkumníkem v oblasti mimozemského života Rylandem Gracem. Ten následně odhadl, že se vskutku jedná o mimozemský život – broučky Astrofágy. Díky těmto objevům jsme se tedy posunuli o krok blíže k záchraně naší planety před úplným zmrznutím a proměnou ve studenou a pustou poušť.

Dozvěděli jsme se o hvězdě Tau Ceti, která na rozdíl od ostatních hvězd a Slunce nepohasíná. Potřebovali jsme se tedy vydat na ni, abychom zjistili, proč tomu tak je. Seznámili jsme se s Dimitriem Komorovem a doktorkou Lokkenovou, kteří byli pověřeni sestavením návrhu na konstrukci rakety, s níž bychom odletěli do vesmíru. Bohužel si tito dva konstruktéři v zápalu konkurenčního ducha své návrhy navzájem roztrhali a zbylo tedy na nás, abychom z útržků sestavili jednotný celek.

Dále jsme potrebovali natrénovat důležité schopnosti a dovednosti, jako např. paměť, fyzickou sílu, logické přemýšlení či spolupráci a sehnat peníze na dočasné řešení environmentální krize. Sledovali jsme také debatu Evy Strattové s jejím zarpulíým odpůrcem dr. Brownem. Přes komplikace, které nám dr. Brown způsobil, jsme spolu s Rylandem Gracem (i když proti jeho vůli) sestrojenou raketou odletěli do tajuplných hlubin vesmíru. Ryland společně se Stevem Hatchem a Robertem Reddelem a s námi všemi od této chvíle tvořili ambiciózní posádku usilující o záchranu planety Země. Zajímavé bylo setkání s mimozemšťanem Rockym. Na planetě Adrian jsme našli Tauméby – malá zvířátka, která se živí Astrofágy. Tauméby jsme tedy pochytili a přesunuli na naši palubu. Čekalo nás ještě několik zápletek s nedostatkem paliva a možností jeho nečestného získání, s průletem pásmem asteroidů, poškozením rakety a s rozhodnutím o pomoci zraněnému Rockymu, který se obětoval pro Rylanda. Všechno jsme skvěle zvládli, úspěšně přistáli a planetu Zemi zachránili. Projekt Tau byl 7. 8. 2024 v 13:00 SEČ dokončen. Všechny 110 účastníků záchrané mise velice děkuje za pomoc a podporu, které se nám v mnoha ohledech dostalo vrchovatě. Díky všem organizátorům i účastníkům za vytvoření skvělého společenství a nádherné atmosféry. Díky Bohu za jeho ochranu a díky za všechny modlitby, které nás provázely.

*Za všechny organizátory a účastníky mise
Růžena Nováková*

Tomáš mezi námi

V pondělí 21. října 2024 budeme mít v bývalém dominikánském kostele na Piaristickém náměstí příležitost navštívit vystavený relikviář s ostatky Tomáše Akvinského, od jehož smrti letos uplynulo 750 let a od jehož narození příští rok uplyne 800 let. Českobudějovického rodáka MUDr. Lukáše Jana Fošuma, O.P., Dr. theol., provinciála Řádu bratří kazatelů, dominikánů, tedy řádu, kam patřil i Tomáš Akvinský, jsme se zeptali:

V říjnu bude možné v ČR vidět ostatky sv. Tomáše Akvinského. Jaký význam má úcta k ostatkům dnes? Není to přežitek dob minulých?

To je asi podobně jako s mnoha věcmi, které se dříve dělaly hodně anebo až moc, a dnes už méně nebo vůbec. Přežitek to tedy není! Úcta k ostatkům je založena na úctě k tělu, které je spojeno s duší. Ostatky světců jsou sice od jejich duší, o nichž věříme, že jsou již spaseny a patří na Boha, odděleny, a světec v nich v tuto chvíli přítomen není. Když je ovšem uctíváme, obracíme se ke světci, který žil v těle, jehož jsou pozůstatkem a které bude vzkříšeno.

Říká se, že řada ostatků jsou padělky. Je pravost ostatků sv. Tomáše zaručená?

Hlavní část ostatků svatého Tomáše je uctívána v Toulouse, kam je papež po Tomášově kanonizaci v roce 1323 nakázal přenést. O Tomášovy ostatky ovšem byla „dračka“ hned po jeho smrti a část zůstala v Itálii, takže nelze úplně vyloučit, že k nějaké záměně mohlo dojít. K analýze DNA, která by mohla jejich autenticitu jistěji potvrdit, dosud nedošlo. Důležité je zde nicméně to, že jde o ostatky již dlouhá léta uctívané. Dominikánští bratři z Toulouse, kteří nám jejich zapůjčení zprostředkovali, navíc uložili lebku při příležitosti jubilea do nového relikviáře. Někomu to může znít až jako protimluv, ale při uctívání

ostatků je důležitější naše úcta a víra, než jejich autenticita, kterou málokdy lze stoprocentně ověřit, zvláště u „starších“ světců.

Jak se stalo, že k nám zavítají ostatky tohoto významného učitele církve?

Tomáš Akvinský je velká postava pro myšlení, vědu, zkrátka intelektuální svět. Je to ale také básník, autor krásných hymnů, a hlavně je to světec. Potřebujeme propojovat vědu a srdce, vážné přemýšlení a modlitbu, setkat se s tímto Božím přítelem co nejvíce osobně, nechat se jím oslovit, navázat s ním tichý rozhovor. Bratři v Toulouse, kteří tříleté jubileum (2023-2025) prožívají více intenzivněji a velkolepěji než my zde v Čechách, pořádají vedle vědeckých konferencí také putování relikvií. Takové velmi jednoduché, často tiché, diskrétní, které je pro dnešní dobu potřebné. A různí lidé přicházejí! Tak jsme se jimi nechali inspirovat...

Co dobrého může člověku návštěva kostela a akcí spojených s ostatky Tomáše Akvinského dát?

Právě něco možná nečekaného, a přitom docela obyčejného. Světci nám pomáhají zakoušet Boží přítomnost, jsou to Boží přátelé. A u Tomáše zvláště jde o to propojení. Hledání moudrosti, té, kterou potřebujeme pro náš každodenní život i pro věčnost. Abychom se nebáli vzít svůj život do vlastních rukou, nakolik nám to náleží, a přitom se nechali vést Boží láskou a prozřetelností.

Jak byste srovnal význam kostí a myšlenek sv. Tomáše?

Tomášovy myšlenky a jeho láska k Bohu a bližním, to je to, co je pro nás důležité. Byl to ale člověk z masa a kostí (podle všeho pořádný kus chlapa). A jak se píše u proroka Ezechiela, i ty staré a často prolezlé kosti nakonec budou vzkříšeny. Naše těla se dočkají proměny ke slávě, a proto se nebojíme přiměřeným způsobem uctívat i „mrtvé kosti“.

Ptal se Tomáš Machula

Sbírka na Charitu

ve farnostech českobudějovické diecéze

3. 11. 2024

Příspěním do sbírky během nedělní bohoslužby podpoříte služby Charity v českobudějovické diecézi.

Pomáháme nemocným, seniorům, samoživitelům, hendikepovaným, opuštěným dětem, jsme tu při mimořádných událostech...

Děkujeme, že nám pomáháte pomáhat.

PROGRAM v pondělí 21. 10. 2024

Bývalý dominikánský klášter v Č. Budějovicích

- 10:00 Vystavení relikvie
- 16:00 Přednáška Tomáše Machuly o Tomáši Akvinském
- 17:00 Mše svatá
po ní četba z Tomášových textů
prokládaná duchovní hudbou

Při této akci bude přístupná i malá výstava a možnost zakoupení knih o Tomášovi a překladů jeho knih.

Vědecký seminář „Církev a Druhá republika“

Za účasti pražského arcibiskupa Mons. Jana Bosco Graubnera a kardinála Dominika Duky se na Pražském arcibiskupství konal dne 4. června 2024 vědecký seminář „Církev a Druhá republika“.

Předmětem svého zkoumání organicky navazoval na dvě předchozí podobná setkání, která proběhla v minulosti. Byl to především **seminář k osobě a dílu vyšehradského probošta Bohumila Staška**, který se uskutečnil 29. října 2008. Sborník z tohoto semináře vyšel v Karmelitánském nakladatelství v roce 2009. Na tento počín navázala díky Covidu 19 opravdu „komorní“ konference 21. ledna 2021 s názvem „**JUDr. Jan Jiří Rückl, život a doba**“. Sborník z této konference vyšel péčí Památkové komory ČR. V Sále kardinála Berana, kde se seminář konal, byl po dobu jeho konání vystaven portrét českého primase Karla kardinála Kašpara, jehož osobnost a působení za Druhé republiky zaslouží, aby bylo naší historickou vědou náležitě kriticky zpracováno.

Období tzv. Druhé republiky začíná dnem 1. října 1938. Ráno 30. září 1938 byla podepsána Mnichovská dohoda, která diktovala suverénnímu Československu vůli cizích států a splňovala německé požadavky. V poledne téhož dne jí přijala tehdejší československá vláda. Rozhodujícím důvodem byla snaha vyhnout se válce, ve které by republika zůstala osamocena, a ve které by jí hrozilo napadení prakticky ze všech stran. Ani po odstoupení pohraničních území se však nacistické Německo s další existencí ČSR nesmířilo. Vnitropolitický vývoj tzv. Druhé republiky zcela jednoznačně po právní stránce dokumentuje vydání ústavního zákona č.330/1938 Sb. z. a n. ze dne 15. prosince 1938 o zmocnění ke změnám ústavní listiny a ústavních zákonů republiky Česko-Slovenské a o mimořádné moci nařizovací. Tento zákon s poukazem na mimořádné poměry prakticky likvidoval zákonodárnou moc československého parlamentu. Prezident a vláda dostávali velmi široké zákonodárné pravomoci. Ihned druhý den, 16. prosince, přijal parlament zákon o rozpočtovém provizoriu a odebral se na parlamentní prázdniny. Už se vícekrát nesešel. Brzy následovala omezování a likvidace samosprávných orgánů, byla zavedena předběžná cenzura tisku, omezeno spolčovací právo. Veškeré tyto úlitby hrozícímu nebezpečí ze strany nacistického Německa nebyly nic platné – vše směřovalo k 15. 3. 1939.

Je zajímavé a pro náš národ historicky doložitelné, že když je mu nejhůř, když se dostává do složitého vývoje, ze kterého není prakticky východiska, začíná se duchovně a celospolečensky orientovat na základní křesťanské ideály a projevat snahu o naplnění „*vlády Krista Krále*“, která lidem přináší řadu odpovědí na naléhavé otázky doby. V českém katolickém duchovenstvu se v tomto období objevuje celá řada obhájců národních zájmů, pro které se neváhají později vystavit nacistické perzekuci. Právě na jejich osudech je dobře možné pozorovat a dokladovat jak za pomoci víry, příkladů a odkazu národních světců se národ dokáže vypořádat s ja-

koukoli totalitou, mezi jejíž první oběti pak patří církev a její představitelé.

Vědecký seminář, který moderoval JUDr. Jan Kotous, byl zahájen přednáškou PhDr. Michala Pehra, Ph.D., z Ústavu pro studium totalitních režimů. Ve svém vystoupení shrnul úlohu a postavení církve v období, které předcházelo vzniku Protektorátu Čechy a Morava, zejména s poukazem na roli českého primase Karla kardinála Kašpara a dalších osobností. Problematikou katolické církve v pomnichovském Československu ze slovenského pohledu se zabýval profesor Róbert Letz z Univerzity Komenského v Bratislavě. V poutavém vystoupení poukázal na některé dosud neznámé stránky života tehdejších apoštolských administratur, dnes diecézí, na Slovensku. Velice zajímavý příspěvek přednesl doc. Miroslav Kunštát z Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. V něm se zaměřil na postavení a život pražských německých teologů a seminaristů po Mnichovu 1938. Poukázal mj. i na roli tehdejšího rektora pražského semináře Josefa Berana a jeho vztah právě ke studentům německé národnosti. Archivář Biskupství litoměřického Martin Barus pak ve svém vystoupení navázal na tento příspěvek, když obsáhle hovořil o dopadech Mnichovské dohody na farní správu litoměřické diecéze.

V odpoledním bloku jako první vystoupil Pavel Dufek z Národního archivu v Praze, který se zabýval majetkovými problémy české katolické církve v Československu ve vztahu k nemovitostem v pomnichovském Československu a v Protektorátu Čechy a Morava. Dalším vystupujícím byl pracovník Ústavu pro studium totalitních režimů Martin Jindra, který osvětlil doposud neznámé stránky situace Církve československé husitské a České pravoslavné církve v pomnichovském období se zaměřením na jejich vztah k židovství. Na jeho příspěvek navázala Stanislava Vodičková, rovněž pracovnice Ústavu pro studium totalitních režimů, která přednesla zamýšlení nad vztahem katolické církve a židovské otázky v pomnichovském Československu na podkladě nově objevených archivních pramenů. Vědecký seminář uzavřel PhDr. Stanislav Vejvar příspěvkem na téma *Msgre Bohumil Stašek a Druhá republika*. Závěrem bylo konstatováno, že je třeba na základě výzkumů seriózních badatelů objasňovat a veřejnosti zpřístupňovat podobně složitá období naší historie, jako byla bezesporu Druhá československá republika. Česká historická věda se zatím zabývala především obecně známými otázkami Mnichovské dohody a jejími dopady na život v tehdejší Československu. Otázky postavení a vlivu církve zůstávaly a bohužel zůstávají i nadále pouze na okraji zájmu.

JUDr. Jan Kotous

VZTAHY, VZTAHY, VZTAHY...

TOUŽÍME BÝT MILOVÁNI A MILOVAT. NĚKDY SE NÁM TO DAŘÍ, NĚKDY NÁM VZTAHY DAJÍ POŘÁDNĚ ZABRAT. JAK NA TRVALÉ A HARMONICKÉ VZTAHY?

Diecézní centrum pro rodinu nabízí několik podnětů na podporu dlouhotrvajících a harmonických vztahů. V minulém 19. díle jsme si slíbili, že si odpovíme na to, jak zabránit ničitelům lásky, aby se náš manželský vztah nerozbil.

Proto je důležité si na začátku tohoto 20. dílu zopakovat nejdůležitější slib, který si manželé vzájemně slibují: „*Já ... odevzdávám se tobě ... a přijímám tě za manžela/ku. Slibuji, že ti zachovám lásku, úctu a věrnost a že s tebou ponesu všechno dobré i zlé až do smrti. K tomu ať mi pomáhá Bůh.*“

Pokud tento slib, který jste si kdysi vzájemně vyslovili, chcete zachovat, jste na dobré cestě. Při nápravě chyb, které ve vztahu děláme, je totiž důležitá především motivace. A v manželském slibu je všechno, co krásný vztah potřebuje. Je v něm především láska. Láska, která je nezištná, nesobecká, která dokáže zahladit křivdy a o kterou je třeba se stále starat, protože jsme si přece slíbili, že ji budeme zachovávat. To tedy znamená, že budeme aktivní, že naší vzájemné lásce dopřejeme krásné chvíle, čas, radost, naslouchání atd. Láska není zamilovanost. Láska umí odpuštět a milovat druhého i přes jeho nedokonalosti a chyby.

Zkusme si odpovědět na to, kolik času našemu vztahu – naší lásce vlastně dopříváme? Kdy např. jsme byli spolu naposledy na dobré večeři nebo v kině? Kdy jsme si jen tak spolu sedli, nebo šli na procházku a povídali si o tom, jak se máme rádi nebo i mlčeli, ale ve vzájemné harmonii a pokoji? Kdy jsme si vzájemně povídali o svých potřebách, o tom, co nás těší nebo co nás trápí? Kdy jsme si navzájem pochválili svůj zevnějšek? Kdy jsme si řekli, co se nám na tom druhém líbí a za co druhého obdivujeme a za co mu děkujeme? Zaměřit se ve vztahu na tyto projevy lásky se opravdu vyplatí. A pokud to budeme opakovat, láska ve vztahu nezevšední.

Další slib, který jsme při vstupu do manželství vyslovili, je úcta. Často se stává, že v tom manželé selhávají. Zásadou by mělo být, že pokud s něčím nesouhlasím, tak svému milovanému/ své milované to sdělím v soukromí. Shazovat druhého před ostatními způsobuje velké a bolestné šrámy ve vztahu. Když nesouhlasím, nemusím se vyjadřovat.

A na druhou stranu se nebát druhého pochválit a ocenit. Nebrat všechno od druhého jako samozřejmost. Například kdy jste své manželce pochválili, jak dobře vaří nebo jak udržuje domácnost v pořádku? Kdy jste naposledy řekla manželovi, že si vážíte jeho práce a toho, jak se o celou rodinu dokáže postarat? Dokážeme mlčet a při výchově dětí nechat druhého jednat s důvěrou, že to jako rodič zvládne, i když bychom to možná dělali v té chvíli jinak? Jsme s druhým při výchově dětí za jedno?

Když chceme, aby nám fungovaly naše mobilní telefony nebo počítače, musíme je čas od času restartovat. I vztahy v manželství se musí čas od času restartovat. Přeji sobě i vám, abychom na tyto restarty nezapomínali a dopřáli jim pozornost a čas. Pak je zaručené, že budou fungovat lépe a nezevšední.

Mgr. Martina Fürstová, Diecézní centrum pro rodinu

DCŽM Ktiš žije!

Letní prázdniny jsou časem, kdy naše Diecézní centrum života mládeže (DCŽM) téměř praská ve švech. Během uplynulých dvou letních měsíců naše centrum hostilo stovky lidí z celé republiky.

Probíhaly zde tábory, mnoho lidí zde prožilo svou rodinnou dovolenou. Za největší akce našeho centra považujeme ENTERjunior, ENTERcamp a letošní absolutní novinku ENTERplus. Letošní ročníky ENTERů nám přišly velmi povedené a Bohem požehnané, a to hlavně díky skvělé atmosféře, milým podporovatelům a ochotě mladých lidí tvořit společenství.

Letošním ENTERjunioem, který je pro mladé ve věku od 13 do 15 let, nás provázely ženy v rodokmenu Ježíše. Na ENTERcampu, který je pro mladé ve věku od 16 do 21 let, jsme rozjímali nad texty Stvoření. Novinkou roku 2024 byl ENTERplus, který byl pro mladé od 22 let. Šlo o krátké čtyřdenní duchovní zastavení nad texty Markova evangelia. Každý den jsme slavili mši svatou, nechali se inspirovat zajímavou přednáškou a v tichu se nechali vést texty z Ježíšova života.

V polovině srpna jsme se také podíleli na organizaci Celostátního setkání animátorů v Kroměříži, které se koná jednou za pět let. Setkání se účastnilo na 300 animátorů z celé republiky a povzbuzovali se navzájem do dalších činností ve svých farnostech.

A teď už se pomalu připravujeme na další školní rok, který bude opravdu nabitý. V následujících dvou letech bude opět probíhat Animátorský kurz, který má za cíl přiblížit mladým lidem způsoby, jak se mohou více zapojovat ve svých farnostech, jak tvořit a vést společenství, tábory a mnoho dalšího. V rámci Diecézní pouti proběhne také večer mladých v kostele sv. Markéty ve Strakonici, kde pro mladé chystáme bohatý duchovní program, hry a přespání na Gymnáziu Strakonice. Novinkou také budou adventní Vikariátní setkání mládeže, která nahradí setkání diecézní. První setkání bude pro vikariáty Prachatice, Český Krumlov, České Budějovice-město a České Budějovice-venkov. Druhé pro vikariáty Sušice-Nepomuk, Strakonice a Písek. A třetí pro vikariáty Pelhřimov, Tábor a Jindřichův Hradec. Pro bližší informace o našem centru a našich akcích sledujte naše webové stránky www.ktispromlade.cz.

Za všechny modlitby, podporu a ochotu nám pomoci moc děkujeme!

Tým DCM

Do kostela v Zátoni se vrátily zvony

Od pátku 30. srpna do neděle 1. září 2024 se v Zátoni u Větrní na Českokrumlovsku konal bohatý program k výročí posvěcení zdejšího kostela Umučení sv. Jana Křtitele. Vrcholem byla instalace zvonů „Sv. Monika“ a „Sv. Michael“, které pocházejí ze zrušeného kostela sv. Moniky v bavorském Ingolstadtu.

Program byl ve znamení vysvěcení nových zvonů, sobotního setkání Loučení s prázdninami i nedělní poutní mše s premiérou zvonění.

Příběh rodáků

V pátek vysvětil českokrumlovský prelát Václav Pícha dva zvony, pojmenované „**Sv. Monika**“ a „**Sv. Michael**“. Zvony darovala do Zátone farnost sv. Augustina v Ingolstadtu, kde byl letos zrušen filiální kostel sv. Moniky. Po požehnání byly zvony jeřábem přeneseny do věže kostela a odborně naistalovány ve zvonici. Za získáním, převozem a instalací zvonů stojí „**Podpůrný spolek kostela Stětí sv. Jana Křtitele v Zátoni (Ottau), o.s.**“, který spolupracoval se zvonářskou firmou Perner z Pasova.

Příběh zvonů popisuje pan Edmund Koch. Jeho otec Alois Koch (*18. 4. 1933 - †5. 9. 2017) se narodil ve vesničce Ruben (Lověšické Rovné) ve farnosti Ottau (Zátoň) v okrese Český Krumlov, kde prožil dětství. V roce 1946 byl nucen opustit Československo. Celá rodina, prarodiče Josef a Maria Kochovi a sedm dětí, přijela transportem vysídlelců přes Furth im Wald a tábor v Eichstättu do Hitzhofenu, kde se usadili. „V 80. letech 20. století začal otec a jeho bratranec Johann Puritscher organizovat setkání bývalých obyvatel Kladenského Rovného a později všech Zátoňáků v Hitzhofenu,“ říká Edmund Koch. Tehdy založili i farní společenství Zátoň/Ottau. Po sametové revoluci

uspořádali v roce 1991 první setkání rodáků a poutě se zúčastnilo přes 100 bývalých obyvatel z Německa a Rakouska. Protože mnoho statků, které se nacházely na odlehlých místech v pohraničí s Rakouskem, bylo vyhozeno do povětří a srovnáno se zemí, byl pro mnohé z 1400 původních farníků (kteří byli v roce 1946 odsunuti) kostel Umučení svatého Jana jedinou zachovanou stavební památkou. Pozdně gotický kostelík přežil léta komunismu a nebyl zneužit k jiným účelům. A tak se zrodila myšlenka zrenovovat jej.

„Abychom získali granty a finanční prostředky, založili jsme 1. dubna 2001 podpůrný spolek „Stětí svatého Jana z.s./St. Johannes Enthauptung e.V.“, kde jsem stále aktivní jako zakládající člen, tajemník a zpravodaj v představenstvu,“ pokračuje Edmund Koch. V roce 2010 velkou slavností oslavili dokončení venkovní rekonstrukce, při níž byl kostel uveden do původního stavu.

Zvony patřily válce

Na Květnou neděli 1928 firma Perner v Českých Budějovicích odlila a instalovala tři zvony pro kostel v Zátoni, které nahradily zvony sejmuté pro válečné účely v roce 1917. I nové zvony ale byly v roce 1943 sundány pro německé válečné účely a od té doby byla zvonice prázdná. „Když mi pan Perner řekl, že se všemi zvony budeme muset počítat až s 80-100 tisíci eur, projekt rychle skončil,“ přiznává Koch. Jenže letos došlo ke zboření kostela svaté Moniky v Ingolstadtu. Církevní správa rozhodla,

že kostel, kde je už malý provoz a vyžaduje zásadní opravu, by měl být zbourán: pozemek bude poskytnut městskému bytovému stavebnímu družstvu na výstavbu bytů a výtěžek bude použit na financování památkově chráněného vedlejšího kostela svatého Augustina. Po diskusích i protestech biskup 16. ledna 2024 kostel sv. Moniky odsvětil, čímž uvolnil cestu k jeho demolici.

Zvony z kostela se díky iniciativě Edmunda Kocha rozletěly ve spolupráci s firmou Perner nikoliv do Říma, nýbrž do Zátone. „Předběžná schůzka na místě s šéfem firmy Rudolfem Pernerem ukázala, že zvonice v Zátone a zvonová stolice jsou v dobrém stavu a že je třeba vyměnit jen několik šroubů kvůli korozi. Letos 16. května jsme mohli se smíšenými pocity, smutkem i radostí, snést zvony, jha a motory z věže sv. Moniky. Pak jsem oba zvony, které jsou zasvěceny svaté Monice, matce svatého Augustina a svatému Michaelu Archandělovi, odvezl do Pasova a předal je Rudolfu Pernerovi. Tam je zkontrolovali, očistili a vyrobili nové závěsy čili jha pro zvonovou stolicí. „Můj zesnulý otec by Rudolfovi nyní řekl: Is hoit a Böhmerwoidler, der net vui red, oba macht. Je to zkrátka Šumavák, který moc nemluví, ale dělá. Milý Rudi, děkuji Ti za důvěru v nás Zátoňáky/Ottauery a za nasazení Tvoje a Tvých lidí. Klobouk dolů. A nyní pojďme slavit,“ dodal na závěr Edmund Koch.

Pomoc lidem v nouzi

Sobota se potom nesla v duchu radovánek, zpěvů a dobrého jídla. „Spolek Dvůr naděje zde pořádá Loučení s prázdninami pro malé i velké, a protože i počasí bylo příznivé, dorazilo více než 150 účastníků,“ uvedl kněz a předseda spolku P. Jan Mikeš. Na

dvoře se pekla pizza, lidé vyráběli lucerničky či sázeli květiny, uvnitř bývalé restaurace byly k dostání párky v rohlíku a cukrová vata. Během odpoledne mohli návštěvníci shlédnout divadelní představení a v přeplněném kostele se konal koncert. Krásným závěrem celého odpoledne byla večerní adorace doplněná zpěvy Dubenské scholy a závěrečné požehnání a vyslání.

„Nečekal jsem, že přijde tolik lidí, ale když vidím, jak jsou zde všichni šťastní a dobře se baví, dává mi všechno smysl,“ raduje se P. Jan Mikeš. Vysvětluje, že spolek Dvůr naděje se zaměřuje na pomoc lidem osvobodit se od drogové a jiných závislostí a problémů cestou uzdravení formou pobytu trvajících minimálně 12 měsíců v domech zřízených k tomuto účelu. Jedna z komunit nyní vzniká na faře v Zátone.

První zvonění po 81 letech

V neděli se poprvé rozezněly nové zátoňské zvony a svolávaly lidi na poutní mši do kostela, kterou slavili prelát Václav Pícha, kněz P. Jan Mikeš a farář farnosti sv. Augustina v Ingolstadtu P. Janusz Mackiewicz. „Mše byla českoněmecká, protože Podpůrný spolek je složen z bývalých obyvatel pohraničí a jejich potomků, kteří se o kostel starají a pravidelně zde pořádají poutě,“ vysvětlil P. Jan Mikeš. „Po mši svaté účastníci zazpívali šumavskou hymnu a pak se všichni šli pomodlit k pomníku padlých na hřbitov, kde si znovu zazpívali píseň rodáků. Celý víkend panovalo nejen krásné počasí, ale i krásná atmosféra plná naděje, že přátelství a dobré mezilidské vztahy budou nadále pokračovat,“ dodává kněz.

Radek Gális

Zlatokorunská pouť

Třetí srpnovou neděli se konal již 14. ročník mariánské pouti ve Zlaté Koruně. I když ji ukončila prudká průtrž mračen, jednalo se o povznášející zážitek ve všech směrech.

Slavnost je vždy uvedena mší svatou, kterou tentokrát celebrol místní farář P. Petr Hovorka. Připomněl, že nebe a peklo není nějaká vzdálená realita, ale může se stát každodenní zkušeností. Nebe vytváříme prodléváním před Bohem a službou lidem, lhostejnost k okolnímu světu nám naopak může připravit pravé peklo na zemi, ve kterém nenacházíme žádnou radost. Výjimečnost obřadu podtrhla krásná květinová výzdoba kostela i zdejší jedinečné varhany, které doprovázely barokní árie s trubkou v podání mladých hudebních profesionálů z okolí.

Poutní mše svatá se vždy těší velkému zájmu věřících z širokého okolí, přičemž tu letošní jich navštívilo na tři stovky, jež zcela zaplnily zdejší majestátní chrám. Po mši svaté následovalo svěcení lipových květů a procesí do opatské klášterní kaple ke středověkému milostnému obrazu Panny Marie Zlatokorunské. U ní jsme poprosili o ochranu prostřednictvím zpívaných loretánských litaní. Odpoledne již bylo věnováno světské části na návsi

pod lipami, kde si poutníci mohli poslechnout dobře šlapající swingový orchestr, zakoupit něco dobrého na zub či jinou pěknou památku na slavnostní den. Děti si mohly užít poutových kratochvílí, dospělí popovídat s přáteli a sousedy. Vždyť právě o setkávání, ať už s Bohem nebo lidmi, pravá vesnická pouť je.

Markéta Valíková

Opatská kaple s obrazem "Panny Marie Zlatokorunské"

P. Pavel Šimák mluvil na téma „Farnost jako polní nemocnice“

Kamenický rodák P. Pavel Šimák se na svém někdejší dlouholetém působišti v Prachaticích systematicky začal věnovat lidem na okraji společnosti (bezdomovcům, rodinám v nouzi, psychicky nemocným atd.) a v této činnosti dál pokračuje i ve své současné farnosti – v Kaplici.

V rámci Křemešnického léta měl 16. srpna na poutním místě Křemešník mši svatou a přednášku na téma „**Farnost jako polní nemocnice**“, která odkazuje k výroku papeže Františka. Přednášku začal citacemi z Písma o pomoci potřebným – objevují se už ve Starém zákoně (podělit se s chudým, sirotkem, vdovou, cizincem) a vrcholí příběhem o milosrdném Samaritánovi v zákoně Novém. Ryzí „Boho-služba“ není kultem v chrámě, ale službou druhému. A Bůh dává zaslíbení, že to, co dáme druhým, se nám vrátí. „*A pokud se nám to nevrátí, nebo se to dokonce otočí proti nám, i to je přece osud našeho Spasitele, který uzdravoval a léčil, ale ukřižovali ho. Takže nám to otvírá dveře do Božího království,*“ uvedl otec Pavel.

Podle něj se tento rozměr pomoci druhým (spojený s uzdravováním a osvobozováním od zla) z církve vytratil. Zmínil příběh, jak přišel kdosi za jedním z renesančních papežů, který ho z hrdostí vodil po pozlacených sálech a řekl: „*Dnes už by svatý Petr nemohl žebrákovvi říct: Zlato ani stříbro nemám.*“ A jeho host ironicky namítl: „*Ale taky už by mu nemohl říct: Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského vstaň a chod!*“ (viz Skutky 3,6).

Otec Pavel připomněl, že nemocnice (vznikly ve 4. století) jsou vynálezem křesťanství. Dodnes se v nemocnici personálu říká „*sestry*“, protože většinou byly zdravotní sestry řeholicemi. Když svatému Vavřinci dali za úkol „*shromáždit bohatství církve*“, svolal chudé a žebráky. „*Nedělá nám problém se Kristu klanět před pozlacenou monstrancí, ale nejsme ochotni se k němu sklonit v žebrákovvi,*“ uvedl P. Šimák s tím, že lidské utrpení je pro nás výzvou. Sdílel, že jsou mu blízké výroky Matky Terezy o tom, že „*Ježíš je ten, kterého nikdo nechce, bezdomovec, narkoman, opilec...*“ A slova papeže Františka, že dnešní církev potřebuje obnovit schopnost zhojit zraněné (viz přirovnání církve k polní nemocnici v nadpisu) – aniž by se jich nejprve ptala, proč se do toho stavu dostali. To jsou důvody řady lidí, proč nepomáhají bezdomovcům. Otec Pavel namítá: „*Ano, ti lidi jsou často zlí, protože jsou ovládnutí zlem – a je třeba se za ně modlit.*“

Asi nejvíc ale Pavla Šimáka v mládí oslovila kniha Ludovíta Fazekaše „**Posvětenie ako bohoslužba všedného dňa**“. „*V ní se psalo, že fary budoucnosti budou mít možná propálené ubrusy stolů a pozvracené schody – protože se kněží budou starat o ty poslední,*“ vzpomíná na provokativní pasáže knihy. A skutečně, prachatická fara v době jeho působení k tomu v některých ohledech neměla daleko. Díky otci Pavlovi tam vznikl první azylový dům v Jihočeském kraji, propojený s farou.

To propojení přinášelo kuriózní situace. Když pan děkan Havrda v kostele zkolaboval, běžela jedna paní volat pevnou linkou záchranku, ale v rozrušení před 155 zapomněla vytočit předvolbu 0 pro volání ven, a dovolala se do azylového domu – a bezdomovci běželi zachraňovat pana děkana. Nebo jeden bezdomovec ve zlém opustil faru, ale pak toho litoval. A tak se

Foto: Tomáš Škoda

v telefonu zastřeným hlasem představil jako P. Lízna (známý „patron“ lidí na okraji) s tím, že žádá svého kolegu kněze, aby Standu (tedy jeho) ubytovali. Pan děkan ho ale poznal: „*Tak ty seš Lízna, jo? Já ti asi taky jednu líznu!*“

Přestože „*výsledky*“ práce jsou těžko měřitelné, otec Pavel zmínil řadu dobrých konců, až vyložených zázraků. Například narkoman Ivoš, kterého se ujal a vzal ho i do Medžugorje, prožil obrácení a dnes pořádá adorace a svědčí závislým. Když otec Pavel potřeboval umístit lidi bez domova na opuštěnou faru ve Frantolech, zjistilo se, že je strop v havarijním stavu. Inicioval tedy společnou modlitbu, po které zazvonil telefon – a v něm muž, kterého nikdy nevěděl, řekl, že mu věnuje 100 tisíc korun. Za 14 dní se situace opakovala, tentokrát zazvonil telefon už při modlitbě.

Otec Šimák zakončil své vyprávění, které proložil písněmi s kytarou („*Kde pane jsi*“, „*Tajemství jedno vím*“), podobenstvím o chrámě na ostrově, který měl 1000 nádherných sladěných zvonů, ale ostrov se potopil. Přesto tam jezdili lidé a naslouchali moři, jestli neuslyší aspoň jeden zvon. Ten nejvytrvalejší tam byl dlouho a už už chtěl odjet domů, ale ještě zůstal den navíc – a ten den uslyšel postupně všech tisíc zvonů. Moře ztvárňuje temnotu, ale ti, co jsou ochotni mu naslouchat, nakonec uslyší harmonii lidských srdcí.

Jan Mazanec